

اسی ۱۵ویں باب دے اخیر تے آں جتھے یروشلیم دے وچ ہون والی کونسل نکدی اے۔ ہُن ایتھوں
کہانی دا رُخ بدلن والا اے۔ اعمال دی کتاب خُداوند یسوع مسیح دے سوپے گئے کماں دے بارے خاص
طور تے بیان کردی اے۔ کیوں جے حُکم ایہہ دتا گیا سی پئی یہودیہ تے سامریہ تے زمین دی انتہا
تیکر خُداوند دی گواہی دیوؤ۔ ایس خُوشخبری دا آغاز ابتدا دے وچ بالکل یہودی مذہب دے طور تے وچ
ہویا سی۔

پہلی صدی مسیحی دے وچ خُداوند یسوع مسیح دی قیامت تے آسمان دے اُتے اُٹھائے لئے جاون دے
بعد جیویں ای رسولاں نے مُنادی دا کم شروع کیتا سی اوہناں نوں یہودیاں دے ولوں بہت ساریاں
مُشکلاں دا سامنا کرنا پیا سی۔ ایذا رسانی دا دور گزریا تے اوہناں نوں یروشلیم چھڈ کے نس جانا پیا سی۔
تاں وی او جتھے جتھے گئے سن اوہناں نے خُداوند دے ناں نوں جلال دتا سی۔ بتدا دے وچ بہت
سارے لوکی یہودیت دے وچوں نکل کے مسیحیت دے وچ داخل ہو گئے سن۔ تے ایہدے باہجوں غیر
قوماں دے وچ مُنادی دا کم شروع ہو گیا سی۔ خُداوند یسوع مسیح دے جی اُٹھن دے باہجوں ۱۰ وریاں
دے بعد غیر قوماں نوں موقع ملیا سی پئی او نجات دے وچ شامل ہون۔ ایس توں پہلاں رسول صرف
یہودیاں دے وچ ای مُنادی کردے سن۔ اوہناں نوں یسوع مسیح دے جی اُٹھن دی گواہی دیندے سن
تے خُداوند یسوع مسیح دی الوہیت دا پرچار کردے سن۔

یہودی ایماندار مسیحیت نوں قبول کر لین دے باہجوں اہے وی یہودی رسماں دی پیروی کردے سن۔

اعمال دی کتاب دے پندرہویں باب دے وچ کجھ نام نہاد مسیحیاں نے ایہہ مسئلہ کھڑا کر دتا سی پئی

غیر قوماں دے وچوں مسیحی ہون والیاں نوں یہودی شریعت دے اُتے ضرور عمل کرنا چاہیدا اے۔

بھاویں جے رسولاں نے تے حواریاں نے نجات پائی سی۔ جنہاں دے وچ پطرس وی شامل سی او

سارے شریعت دی پیروی کردے سن۔ تے اوکسے وی غیر قوم بندے دے نال کسے قسم دا کوئی ورتن

نہیں رکھدے سن۔ او اوہناں دیاں گھراں دے وچ جانا تے اوہناں دے نال رفاقت رکھنا ضروری نہیں

سمجھدے سن۔ تے اونچیاں کردے سن پئی ایویں غیر قوم دے نال کھاؤن پین دے نال تے اوہناں

دے نال رفاقت رکھن دے نال اونچیاں ہو جاؤن گے۔ کیوں جے غیر قوم لوکی مکروہات دی پرستش

کردے سن تے حرامکاری وی کردے سن۔ ایس ای وجہ توں رسول اوہناں توں کنارہ کردے سن۔

غیر قوماں خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں نجات یافتہ ہوئیاں نے تے ابراہام دے

پُتراں دے وچ شامل ہوئیاں نے۔ پر کیوں جے خُدا پاپ نوں پسند نہیں کردا اے ایس لئی رومیوں

تہجے تے چوتھے باب دے وچ پولس نے ایہناں ساریاں گلاں توں کنارہ کرن تے زور دتا اے جنہاں توں

خُدا نوں نفرت اے تے غیر قوماں ایہناں طریقیاں نوں اپنے لئی اپناوندیاں نے۔

یہودی ایماندار بھائیوں جے خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیا پھکے سن پر تاں وی او ابے تیکر
شیدواں نوں شریعت دے نُقطہ نظر دے نال ویکھدے سن۔ ایویں ایہہ لوکی روایتی مذہب دے قائل
سن تے اوہناں قائم کیتیاں ہوئیاں روایتاں دے اُتے عمل کردے سن۔ پر ۱۵ ویں باب دے وچ
کو نسل دے فیصلے دے بعد اک وہڈی تبدیلی واقع ہوئی سی۔ غیر قوماں دے لئی ایہہ گل بہت ای
خوشی دا باعث سی پئی خُدا نے اوہناں نوں اپنی نجات دے نال منور کیتا اے۔ خُدا نے اوہناں نوں
ہنیرے وچوں کڈھ کے روشنی وچ لیاوندا سی۔ خُدا نے صدیاں توں بنے ہوئے ایس جمود نوں توڑن
دے لئی خُداوند یسوع مسیح نوں بھیجیا سی پئی او خُدا دے پیار نوں انساناں دے اُتے ظاہر کرے۔
پُرانے عہد نامے دے وچ بہت ساریاں نبیاں نے خُداوند یسوع مسیح دے بارے دے وچ پیشن
گوئیاں کیتیاں سن۔ جیہڑیاں خُداوند یسوع مسیح دی صورت دے وچ ہو بہو پُوریاں ہوئیاں سن۔ پر
یہودیاں تے رسولاں دونوں دی نظر دے وچ غیر قوماں دی نجات دی توقع نہیں پائی جاندی سی۔ تے او
آپ وی ایس گل تے بہت حیران سن۔ نبیاں دیاں پیشن گوئیاں دے مطابق خُداوند یسوع مسیح نے
انسانی جسم اختیار کردیاں ہوئیاں ایس جہان دے وچ اپنے آپ نوں ظاہر کیتا سی۔
ہُن اسی اعمال دی کتاب دے اخیر دے وچ آں۔ اتھے پولس تے برنباس کو نسل دے اوس پیغام نوں
دیون دے لئی آوندے پئے نے۔ جمدے وچ غیر قوماں نوں تسلی دیندیاں ہوئیاں اوہناں نوں کجھ

ہدایتاں دتیاں گئیاں سن۔ تاں پئی اوہناں کجھ گلاں دا دھیان رکھدیاں ہوئیاں اوہناں دا یہودی
اہمندانراں دے نال اخلاقی تعلق بحال رہوئے۔ اوہناں نوں حرامکاری، گلہ گھوٹے ہوئے جانوراں تے
لہو توں منع کیتا گیا سی۔

پولوس تے برنباس واپس آئے تے کلیسیا ہور وی وہدی تے ترقی کردی گئی سی۔ اعمال دی کتاب دے
۵ اوں باب دی ۳۶ آیت توں پولس دے دوجے مشنری سفر دا آغاز ہندا اے۔ جتھے ایویں لکھیا
ہویا اے:

کجھ دناں دے بعد پولوس نے برنباس نوں آگھیا پئی جہناں جہناں شہراں دے وچ اسی خُدا دے کلام نوں
سُنایا سی اوہناں دے وچ جا کے ویکھئیے پئی بھائیاں دا کیہ حال اے؟

پولس تے برنباس نے اوہناں کلیسیاواں دی بُنیاد رکھی سی۔ اکنیم، لُسترہ تے دربے تے آسے پاسے دیاں
علاقیاں دے وچ کلیسیاواں نوں قائم کیتا گیا سی۔ ایہہ اوہناں دے لئی کوئی سوکھا کم نہیں سی اوہناں
نوں ایہدے وچ بہت ساریاں مُشکلاں نوں برداشت کرنا پیا سی۔ اوہناں نوں ماریا گیا سی تے سنگسار
کیتا گیا سی ایہتھوں تیکر پئی ادھموا سمجھ کے سٹ دتا گیا سی۔ پر خُدا نے اوہناں نوں اپنے نال دے
جلال دے لئی محفوظ رکھیا سی۔ ایویں پولس تے برنباس نے کجھ چر دے بعد فیر ایہہ فیصلہ کیتا پئی

اوہناں علاقیاں نوں جایا جاوئے۔ تے اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۵ باب دی ۷ ۳ توں ۴۰ آیت دے
وچ ایویں لکھیا ہويا اے:

تے برنباس دی صلاح سی پئی یوحنا نوں جیہڑا مرقس اکھواندا اے نال لے چلئیے۔ پر پولس نے ایہہ
مہتاسب نہیں جانیا سی پئی جیہڑا بندہ پمفلیہ دے وچ کنارہ کر کے اوس کم دے لئی اوہناں دے نال
نہیں گیا سی اوہنوں نال لے کے جائیے۔ تے ایس گل توں اوہناں دے وچ ایہی تکرار ہوئی پئی او اک
دوہے توں وکھ ہو گئے۔ تے برنباس مرقس نوں لے کے جہاز اُتے کپرس نوں تڑ پیا۔

ایہہ آیت سانوں موقع دیندی اے پئی اسی پولس دی پاسبانی خدمت دی روح نوں ویکھ سکئیے۔ اک
نامور تے قابل قدر اُستاد نے پولوس دی محبت دے نال بھری ہوئی فکر مندی تے نگہداشت دا عکس
ایہناں لفظاں دے وچ دکھایا اے پئی مسیحی جیاتی نوں شروع کرن دے لئی سینکڑاں لوکاں نوں سدن
دی بجائے خدمت دے کم دے لئی ایمانداراں نوں ترجیح دتی جاوئے۔

ایہہ سب پولوس دی ایمانداراں دا نتیجہ سی پئی اوہنے خُداوند خُدا دے نال دی مُنادی کیتی سی تے
اوہدے نال دے جلال نوں ظاہر کیتا سی۔ او خُدا دے نال وفاداری دے نال چلدا رہیا سی تے خُدا دے
نال نوں جلال دیتا سی۔ پولس رسول خُدا دے انصاف نوں وی جاندا سی پئی خُدا نے جیہڑی ذمہ داری
اوہنوں دتی اے او اوہنوں پوری کرے گا۔ بھاویں جے کلیسیا دے وچ پیدا ہون والے مسئلے دی وجہ

توں رسول کجھ پریشان ہو گئے سن پر کونسل نے ایس مسئلے نوں بہت ای چنگے طریقے دے نال حل کیتا سی۔ ایس مسئلے دے حل دے باہجوں پولوس نے ایہہ ضرورت محسوس کیتی سی پئی او اوہناں کلیسیاواں نوں فیر جا کے ویکھے جنناں نوں اوہناں نے پہلے سفر دے وچ قائم کیتا سی۔ ایویں کونسل دے کیتے جاوے والے فیصلے دے بعد کلیسیا نوں بہت ای اطمینان حاصل ہویا سی۔

برنباس دے نال دا مطلب نصیحت دا پتر اے او پولوس دا رشتہ دار سی تے پہلے سفر دے وچ او پولوس دے نال سی۔ جدوں او پہلے مشنری سفر تے گئے سن تے او کپرس توں پمفلیہ گئے سن تے پمفلیہ توں اگے مرقس نے جاوے توں انکار کر دتا سی۔ ایہدی تفصیل اعمال دی کتاب دے وچ درج اے تے اوہناں نے اوہنوں واپس یروشلیم نوں بھیج دتا سی۔

ایتھے پولوس نے برنباس دے رائے دے نال اتفاق نہیں کیتا سی پئی جیہڑا بندہ پہلاں کم نوں ادھورا چھڈ کے واپس آگیا سی اوہنوں فیر نال لے کے جانا ٹھیک نہیں اے۔ ایویں پولوس نے برنباس دی ہاں دے نال ہاں نہیں ملائی سی سگوں اوہنوں نفی دے وچ جواب دتا سی۔ سانوں ایہہ تفصیل نہیں دتی گئی اے پئی مرقس کیوں ایس خدمت دے کم نوں مکمل نہیں کر پایا سی تے چھڈ کے واپس یروشلیم آگیا سی۔

ایویں اپنے کم دی فکر کردیاں ہوئیاں پولوس نے ایہہ سوچیا پئی او فیر اوہناں کلیسیاواں دا دورہ کرے
جیہڑیاں اوہناں نے قائم کیتیاں سن۔ تاں پئی اوہناں دا حال احوال اوہناں نوں معلوم ہوئے۔ پر اتھے
پولس نے ایہہ متنااسب بی جانیا پئی او مرقس نوں اپنے نال لے کے جاون۔

ایس گل نوں لیندیاں ہوئیاں پولوس تے برنباس دے وچ بہت ای بحث ہوئی سی پر پولوس مرقس
نوں نال لے کے جاون تے راضی نہیں ہويا سی۔ برنباس مرقس نوں نال لے کے کپرس نوں چلا گیا
سی۔ پر پولوس نے اپنے ارادے نوں نہ بدلیا سگول اسمان دے نال اوہنے اپنے سفر نوں شروع کیتا
سی۔ او اوہناں کلیسیاواں دے کول گیا جہناں نوں اوہنے قائم کیتا سی تاں پئی اوہناں دی روحانی حالت
نوں دیکھے تے اوہناں نوں مضبوط کرے۔

برنباس تے مرقس کپرس نوں چلے گئے تے اتھے جا کے اوہناں نے خُدا دے پاک کلام دی مُنادی نوں
جاری رکھیا سی۔ تے پولوس نے پاک روح دی راہنمائی دے وچ اپنے سفر نوں جاری رکھیا۔ اعمال ۱۵
باب دی ۴۰ تے ۴۱ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

پر پولوس نے سیلاس نوں پسند کیتا تے بھائیاں دے ولوں خُدا دے فضل دے سُپرد ہو کے روانہ
ہویا۔ تے کلیسیاواں نوں مضبوط کردیاں ہوئیاں سُوریہ تے کلکیہ توں لہنگیا۔

سیلاس وی مسیحی کلیسیا دا اک اہم رکن تے رسول سی تے اوہنوں وی خداوند نے اپنی خدمت دے
لی چُنیا ہویا سی۔ سیلاس وی یروشلیم دی کونسل دے وچ موجود سی تے او موسیٰ دی شریعت نوں
جاندا سی۔ گلٹیوں دے خط دے وچ وی شریعت دیاں حکماں دے اُتے بہت بحث کیتی گئی اے۔
اوتھے وی پولوس نے نجات نوں فضل دی رائیں ممکن قرار دتا اے نہ پئی عملاں دے سببوں۔ ایہہ
ای وجہ سی پئی پولوس رسول نے فریسیاں دے نال اتفاق نہیں کیتا سی۔ سگوں یروشلیم دی کونسل
دے وچ نامختوناں دے ایس مسئلے نوں پیش کیتا سی۔

سیلاس کپرس داوسن والا سی تے او رومی شہری سی۔ رومی شہریت دا فائدہ ایہہ سی پئی او روم دے
ماحت کسے وی شہر دے وچ آسانی دے نال آجاسکدے سن۔ پہلے مشنری سفر دے وچ مرقس نے
مُشکلاں نوں برداشت نہ کردیاں ہوئیاں پولوس تے برنباس توں کنارہ کر لیا سی تے پمفلیہ توں واپس
یروشلیم نوں آگیا سی۔ تاں وی مرقس پطرس دا کاتب سی تے پطرس نے مرقس دا انجیلی بیان اوہدے
ای ہتھوں لکھوایا سی۔ جدوں پطرس شہید ہویا سی تے او روم دے وچ مُنادی کردا پیا سی۔ ایویں
مرقس دی انجیل پطرس نے آکھن تے اوہنے لکھی سی۔

ایہدے باہجوں مرقس نے بہت ساری خدمت کیتی سی اوہنے سکندریہ دے وچ کلیسیا نوں قائم کیتا سی۔ پطرس دی طرح اوہدی خدمت وی کافی مضبوط تے موثر سی، اوہنے بڑی محنت تے وفاداری دے نال کلیسیا نوں قائم کیتا سی۔

پولوس کرنتھیوں دے پہلے خط دے وچ تے گلٹیوں دے خط دے وچ ایہناں کلیسیاواں دی حوصلہ افزائی کردا اے۔ یروشلیم دی کونسل دے بعد پولوس کونسل دے ولوں جاری ہون والے خط دے نال ایہناں کلیسیاواں دی حوصلہ افزائی کرن جاندا اے۔ سیلاس تے یہوداہ نے ایہناں گلاں نوں زبانی کلیسیاواں دا حوصلہ وہداون دے لئی بیان کیتا سی۔

پولوس دا پیغام کلیسیاواں دے لئی بہت ای خوشی تے شادمانی دا سی۔ اوہنے ایہناں کلیسیاواں دے وچ خُداوند یسوع مسیح دے وسیلے دے نال خوشی تے شادمانی دا پرچار کیتا سی۔ اعمال ۱۶ باب دی پہلی آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

فیر او دربے تے لُسترہ دے وچ پہنچیا تے ویکھو او تھے تیمتھیس نال دا اک حواری سی۔ اوہدی ماں تے یہودی سی جیہڑی ایمان لے آئی سی پر اوہدا باپ یونانی سی۔

در بے تے لُستره دے وچ پولوس تے برنباس پہلاں ای اپنے پہلے مشنری سفر دے وچ مُنادی کر چُکے

سن۔ اوہناں دی مُنادی توں مُتاثر ہُنڈیاں ہوئیاں اوتھے دیاں لوکاں نے اوہناں نوں اپنے دیوتے مندیاں ہوئیاں اوہناں دے لئی قُربانی کرنا چاہی سی۔ اوتھے اوہناں دی مُلاقات تِسمتھیس دے نال ہوئی جیہڑا نیک نام بندہ سی تے اوہنے پہلے مشنری سفر دے وچ خُداوند نوں قبول کیتا سی۔ تِسمتھیس دی ماں تے نانی یہودی سی پر اوہدا باپ یونانی سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۲ آیت دے وچ ایویں بیان اے:

اوستره تے اکنیم دیاں بھائیاں دے وچ نیک نام سی۔

تِسمتھیس دا باپ یونانی سی جدوں پئی اوہدی ماں تے نانی یہودی سن۔ او دونویں ای شریعت دیاں حُکماں نوں مندیاں سن تے اوہناں نوں جاندیاں سن۔ او اوہناں پاک نوشتیاں نوں جاندیاں سن جنہاں دی تعلیم اوہناں نے تِسمتھیس نوں وی دتی سی۔ اپنی ماں دی وجہ توں او وی شریعت نوں جاندا سی۔ اسمان دے اعتبار دے نال او یہودی سی تے شریعت نوں جاندا سی۔ ایویں او در بے تے لُستره دیاں لوکاں دے وچ اسمانداری سی۔ اکنیم دے وچ کافی تعداد دے وچ یہودی رہندے سن۔ اعمال ۱۶ باب دی ۳ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:

پولس نے چاہیا پئی ایہہ میرے نال چلے۔ تے اوہنوں لے کے اوہناں یہودیاں دے سببوں جیہڑے

اوہدے آسے پاسے سن اوہدا ختنہ کر دتا کیوں جے او جاندا ہے سن پئی اوہدا باپ یونانی اے۔

تیمتھیس دا باپ یونانی سی تے اوہدا ختنہ نہیں ہويا سی۔ ایمان دے اعتبار دے نال او یہودیت دا پیروکار سی۔ نامختون لوکاں دے وچ او ایماندار جیاتی بسر کردا پیا سی۔ تاں وی یہودیاں دے نزدیک او مختون ایماندار نہیں سی۔ ایماندار ہندیال ہوئیاں اوہدا ختنہ کروانا ضروری نہیں سی کیوں جے نجات دا انحصار ظاہری کم اُتے نہیں اے۔ پر اوہدے آسے پاسے بہت سارے یہودی رہندے سن جیہڑے کٹر قسم دے سن۔ ایویں اوہدے ایماندار ہون دے سببوں کوئی وجہ نہیں سی پئی اوہدا ختنہ کیتا جاندا۔ صرف یہودیاں نوں دکھاون دے لئی اوہدا ختنہ کر دتا گیا سی تاں پئی یہودی اوہدے سببوں ٹھوکر نہ کھاون کیوں جے او نامختون سی۔ پولوس دے کول اک عملی وجہ سی ایس لئی اوہناں مناسب جانیا پئی اوہدا ختنہ کر دتا جاوے۔ خُو شخبری دی مُنادی دے پیش نظر اوہناں اوہدا ختنہ کر دتا سی بھاریں جے ایہہ نجات پاؤن دے لئی ضروری نہیں سی۔ پولوس آپ وی ایہہ آکھدا اے پئی او یونانیاں دے لئی یونانی بنیا تے یہودیاں دے لئی یہودی۔

تیمتھیس دے ختنے دا تعلق علمِ الہی دے نال نہیں سی سگوں ایہہ صرف دکھاوے دا عمل سی۔ ایہہ عملی قدم اک روایت دے طور تے اُٹھایا گیا سی۔ کیوں جے گلنتیوں دی کلیسیا نوں پولوس نے ایہدے بارے دے وچ لکھیا سی پئی نجات دا انحصار ختنے اُتے نہیں اے۔ نجات دے لئی خُداوند یسوع مسیح

دے اُتے ایمان لیاونا ضروری اے تے اوہناں رسماں نوں گریز کرنا ضروری اے جیہڑیاں خُدا دی ذات تے اوہدیاں حُکماں دی نفی کردیاں نے۔

پولوس نے تیمتھیس دے نال ایہہ قدم لوکاں نوں دکھا کے کیتا سی تاں پئی اوہناں وچوں کسے نوں وی اوہدے ایمان دے اُتے شک نہ ہوئے۔ پولوس ربی سی ایس لئی اوہنوں ایویں کرن دا اختیار حاصل سی۔ ایویں اکنیم دیاں ایمانداراں وچ اوہدے ایس کم نوں سراہیا گیا سی۔ پولوس دا ایہہ خیال سی پئی ایویں کرن دے نال یہودی اوہدی گل نوں سُنن گے تے نومرید اوہدے سببوں ٹھوکر نہیں کھاوَن گے۔ ایہہ عمل پیامبر دے تحفظ دے لئی نہیں سی سگوں اوہدے پیغام دی وسعت تے عمل پذیری دے لئی سی تاں پئی سارے لوکی نجات پاوَن۔

نجات تے خُدا دا مُفت عطا کردی تحفہ اے جنہوں کسے وی شے دے عوض خریدیا نہیں جاسکدا اے۔ سگوں خُدا ایہنوں اپنے فضل دے نال عطا کردا اے۔ ایہہ خُداوند یسوع مسیح دی صلیب دا معیار اے پئی جیہڑے اوہنوں تکدے نے او نجات پاوندے نے۔ خُداوند یسوع مسیح دی صلیبی موت ساڈے لئی نجات دا وسیلہ اے تے گراں قدر اے۔ اسی خُداوند یسوع مسیح دی قیامت دے گواہ آں تے اوہدا کفارہ ساڈے لئی نجات دا سبب اے۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی اسی گناہ گار آں تے اوہدے نال توں اپنیاں پاپاں دا اقرار کردیاں ہوئیاں اسی اوہناں توں مُعافی حاصل کردے آں۔

ایویں پولوس نے تیمتھیس دی خدمت دے وچوں او ساریاں رکاوٹاں نوں مُکا دتا سی۔ جہدے توں اوہدی خدمت دے وچ رکاوٹ پیدا ہوسکدی سی۔ ایہہ یہودیوں دے وچ خدمت دے لئی بہت ای موثر سی۔ ایہہ عُمر دے وچ پولوس توں بہت چھوٹا سی ایس لئی مددگار دے طور تے اوہدے نال خدمت کردا سی۔ پولوس اوہنوں نصیحت کردا اے تے سکھاوند اے پئی کیویں اوہنوں خدمت کرنا اے۔

اعمال ۱۶ باب دی ۴ تے ۵ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے او جنناں جنناں شہراں دے وچوں لہنگدے سن اوتھے دیاں لوکاں نوں او اوہناں حکماں نوں عمل کرن دے لئی پہنچاوندے سن جیہڑے یروشلیم دیاں رسولاں تے بزرگاں نے جاری کیتے سن۔ ایویں او کلیسیاواں ایسماں دے وچ مضبوط تے شمار دے وچ بہتیاں ہندیوں گئیاں سن۔

ایس آیت دے وچ لوقا پولوس رسول دی رپورٹ نوں پیش کردا اے۔ اعمال دی کتاب رسولاں دی خدمت دا مجموعہ اے۔ ایس مشنری سفر دے وچ رسولاں اوہناں علاقیاں دا دورہ کیتا جتھے پولوس نے پہلاں خدمت کیتی سی۔ تے ایہدا بنیادی مقصد اوہناں نوں اوہناں حکماں توں آگاہ کرنا سی جنناں دا فیصلہ یروشلیم دی کلیسیا دے وچ ہویا سی۔ یروشلیم توں شروع کر کے گلتیبہ تے دوجیاں نامختون کلیسیاواں دے وچ ایہناں حکماں دے بارے بیان کیتا گیا اے۔ ایہدا مقصد کلیسیاواں دے وچ ریگانگت پیدا کرنا سی تاں پئی سارے لوکی ایسماں دے لحاظ دے نال مُتفق تے اک دوجے دی رفاقت

دے وچ رہن۔ ایویں اوہناں نے خُدا دی محبت نوں لوکاں دے اُتے ظاہر کیتا سی تاں پئی سارے لوکی
خُدا دے فضل دے اُتے بھروسہ کرن۔

ایویں رسولاں دی خدمت دے نال کلیسیا ہر روز ایمان دے وچ پکی تے شُمار دے وچ وہدی جاندی
سی۔ ایہہ کلیسیا دے حق دے وچ بہت ای خوشی دی گل سی۔ ایس آیت دے وچ پولوس تے سیلاس
دی خدمت ایس علاقے دے وچ پوری ہندی اے۔ کیوں جے لوقا اتھے رسولاں دی کامیابی دا ایویں
بیان کردا اے۔ پئی او کلیسیاواں ایمان دے وچ مضبوط تے شُمار دے وچ روز بروز بہتیاں ہندیاں
گئیاں۔

ہُن یوحنا مرقس اوہناں دا مددگار نہیں سی۔ کیوں جے برنباس تے پطرس اوہناں توں وکھ ہندیاں
ہوئیاں کپرس نوں چلے گئے سن۔ اوہناں دے جاون دے باہجوں سیلاس نوں چُنیا گیا سی کیوں جے
پولوس نے مُناسب جانا سی پئی او سیلاس اُتے بھروسہ کر سکدا سی۔ تے ایویں او خُداوند دی خُو شخبری
تے اوہدے نال دی گواہی دے لئی روانہ ہوئے سن۔ تیمتھیس نے پہلے مشنری سفر دے وچ پولوس
دے وسیلے دے نال خُداوند نوں قبول کیتا سی۔ اوہدی ماں تے نانی وی ایمان لیائی سی تے ایویں او
پولس دا روحانی فرزند ٹھہریا سی۔

تیمتھیس دے ناں پہلے خط دے وچ اوہدی چنگے ایمان دا ذکر کیتا گیا سی۔ دو بے خط دے وچ اوہدیاں
مُشکلاں وچ خُدا دی قُدرت نوں بیان کیتا گیا۔

رسول ہُن اکنیم وچ سن جیہڑا پئی افسس دے مغرب وچ واقع سی۔ ایہہ افسس قدیم دُنیا دا عظیم شہر
سی۔ ایہدے جنوب دے وچ پمفلیہ سی جتھے پولوس تے برنباس پہلاں بشارتی سفر لئی گئے سن۔ او
ایہناں علاقیاں دے وچ خدمت کردے ہوئے کلیسیاواں نوں مضبوط کردے گئے۔

ایویں ایہہ تنوں مُبشر لکائیہ دیاں شہراں دے وچوں لہنگدیاں ہوئیاں کلیسیا نوں اوہناں حکماں نوں
پہنچاوندے گئے سن جہناں نوں یروشلیم دی کونسل نے اوہناں لئی دتا سی۔ اوہناں ایہہ بیان کیتا سی
پئی جتھوں تیکر نجات دا تعلق اے تے ایہدے لئی صرف ایمان لیاونا ضروری اے۔ ختنہ یا شریعت
نجات دے لئی شرط نہیں اے۔ ہر ایماندار تے زمانے نوں حرامکاری توں منع کیتا گیا اے۔ پر غیر
قوم توں ایمان لیاون والیاں نوں ایہہ خاص طور تے اکھیا گیا سی کیوں جے ایہہ لعنت اوہناں نوں کا
طور تے تنگ کردی سی۔ بُتاں دی قُربانی، گلا گھوتے ہوئے جانوراں تے لہو توں سخت منع کیتا گیا سی۔
ایس لئی نہیں پئی ایہہ نجات دے لئی ضروری سی سگوں ایس لئی پئی یہودی تے غیر قوم ایمانداراں
دی رفاقت تے شراکت وچ کوئی رکاوٹ نہ آئے۔

کرتھیوں دے نال پہلے خط دے وچ ایہدے اُتے روشنی پائی گئی اے۔ ایویں ایہناں بندیاں دی خدمت دے نتیجے دے وچ کلیسیاواں ایمان دے وچ مضبوط تے شمار دے وچ وہدیاں گئیاں سن۔ اعمال ۱۶ باب دی ۶ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے او فروگیہ تے گلٹیہ دے علاقے دے وچوں ہو کے لہنگے کیوں جے پاک روح نے اوہناں نوں آسیہ دے وچ کلام سُناون توں منع کیتا سی۔

فروگیہ تے گلٹیہ دا علاقہ بہت ای سرسبز تے شاداب سی تے ایس آیت دے وچ اک گل بڑی حیرانگی دی اے پئی پاک روح نے اوہناں نوں منع کر دتا سی پئی آسیہ دے وچ کلام نہ سُناون۔ انطاکیہ تے افس دے بعد ایہہ تجارتی لحاظ دے نال بہت اہم صوبہ سی۔ ایس صوبے توں کھاون والیاں شیواں نوں دوجیاں شہراں نوں بھیجیا جاندا سی۔ انطاکیہ جے اہم شہر دے وچ انجیل دی مُنادی کیتی گئی سی پر پاک روح نے خاص طور تے ایس صوبے دے وچ مُنادی کرن توں منع کیتا سی۔

ہوسکدا اے پئی ایس صوبے دے وچ حالات کجھ چنگے نہ ہون۔ تے خُدا ایہہ ای چاہندا سی پئی رسول ایس صوبے دے وچ آئینی طور تے داخل ہون۔ رسولاں دی بشارتی خدمت دے وچ خُدا نے پاک روح اوہناں دی نگرانی کردا سی۔ فروگیہ تے گلٹیہ دے علاقیاں دے وچ مدوبارہ دورہ کردیاں ہوئیاں اوہناں نے آسیہ جاوَن دی صلاح کیتی۔ ایہہ علاقے مغربی ایشیا نے کوچک دے وچ نے پر پاک روح

نے اوہناں نوں منع کیتا سی جہدی سانوں کوئی وجہ پتہ نہیں اے۔ خُدا دے پاک روح نے اوہناں نوں

کسے ہور پاسے نوں جاون دا حُکم دتا سی جہنوں اوہناں نے منیا سی۔ اوہناں دے کول رو یا سی تے

اوہناں نے سارے جہان دے وچ انجیل دی مُنادی کرن دا عہد کیتا سی۔ پاک روح نے اوہناں نوں

ہدایت کیتی سی پئی آسیدہ وچ نہ جاون تے اوہناں نے فروی اپنی راہ نوں تبدیل کر لیا سی۔ اعمال ۱۶

باب دی ۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے اوہناں نے موسیہ دے کول پہنچ کے بتونیدہ دے وچ جاون دی کوشش کیتی پر یسوع دے روح

نے اوہناں جاون نہ دتا۔

فرویہ تے گلتیدہ دے علاقیاں دے وچوں ہُنڈیاں ہوئیاں او شمال مغرب نوں چلے گئے تے موسیہ دی

علاقے دے وچ آئے جیہڑا پئی آسیدہ دے صوبے دے وچ شامل سی۔ پر او تھے پاک روح دی ہدایت

دے نال اوہناں نے مُنادی نہیں کیتی سی۔ کیوں جے او آسیدہ دے صوبے دے علاقے سن ایس لئی

خُدا نے پاک روح نے اوہناں نوں او تھے کلام سُناون توں منع کیتا سی۔

اعمال دی کتاب دے وچ ایہہ پہلی آیت دے جہدے وچ پاک روح دے لئی یسوع دا روح اُکھیا گیا

اے۔ ایہدا بُنیادی مقصد ایہہ ہے پئی خُدا نے اوہناں نوں منع کیتا سی۔ دراصل ایس سارے کم دے

وچ پاک تشلیٹ پورے طور تے دخل اندازی کردی پئی اے۔ تے او رسولاں دی نگرانی کردی پئی

اے۔ رسولان نے بتونہ دے وچ جاون دی کوشش کیتی سی پئی پاک روح نے اوہناں نوں اوتھے نہ
جاون دتا۔

لُسترہ توں بٹونہ دا سفر بہت لمبا سی جدوں رسولان نے اوتھے جانا چاہیا سی تے پاک روح نے اوہناں
نوں اوتھے جاون توں منع کر دتا سی۔ تے ایویں اینا لمبا سفر کرن دی محنت ضائع ہو گئی۔ پر اوہناں
نے پاک روح دی تابعداری کیتی سی تے اوتھے جاون توں باز رہیے سن۔ خُدا نے پطرس نے ایہناں
تھاواں وچ کلام سُناون دے لئی ورتیا سی۔ پطرس نے پہلا عام خط ایہناں کلیسیاواں نوں ای لکھیا سی۔
ایویں خُداوند یسوع مسیح دے روح نے پولوس تے سیلاس نوں ایہناں علاقیاں دے وچ کلام سُناون
توں منع کیتا سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

پس او موسیہ توں لہنگ تے تروآس وچ آئے سن۔

ایہہ نال اک علاقے تے شہر دونوں دے لئی ورتیا جاندا اے۔ ایہہ ایشیائے کوچک دے شمال مغربی
علاقے دے وچ رومی صوبے آسیہ دے بارڈر دے نال جڑیا ہویا اے۔ ایس شیر دا پورا نال سکندریہ
تروآس اے۔ ایہہ مکدونیہ تے آسیہ دے وچکار اک بندرگاہ سی جتھے تجارتی جہاز آکے کھلوندے سن۔

باہجوں ایہہ شہر استنبول تے دو جیاں ناواں نوں جانے جانے نے۔ تروآس شہر المیشیائے کوچک دے مشہور شہر ٹرائے دے نال واقع ہے۔ رسولاں نوں بتونہ توں تروآس آون دے وچ ۵ دن لگے سن۔ اوہناں دا ایتھے آون دا مقصد خُدا دے کلام دی مُنادی کرنا سی۔ کیوں جے خُدا نے آسیہ دے وچ کلام سُناون توں منع کیتا سی پئی ایتھے کسے بندے نوں کلام نہ سُناون۔ تروآس یونان دے وچ داخل ہون دے لئی اک مرکزی تھال سی۔

ایہہ بہت چنگی تھال سی تے ایتھے پہلاں ای کجھ ایماندار موجود سن۔ کیوں جے جہناں لوکاں نے پیتھیکوست دا تجربہ کیتا سی اوہناں پہلاں ای ایس شہر دا دورہ کیتا سی۔ تے اوتھے کجھ یہودی ایماندار وی رہندے سن جہناں نے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کیتا ہویا سی۔ اوہناں دیاں جیاتیاں دے وچ خُدا دا خوف سی تے او اپنیاں جیاتیاں توں خُدا دے نال نوں جلال دیندے سن۔ ایویں جتھے وی خُدا دا پاک روح اوہناں دی راہنمائی کردا سی او خُدا دے نال نوں جلال دیندے سن۔ اعمال ۱۶ باب دی ۹ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے پولس نے رات نوں رویا دی وچ ویکھیا سی پئی اک مکدنی آدمی کھلوتا ہویا اے اوہدی منت کر کے اکھدا اے پئی پار اتر کے مکد عنیہ دے وچ آتے ساڈی مدد کر۔

رسول تروآس دے وچ سن تے ہُن اوہناں نوں ہدایت ملی سی پئی او مکدونیہ دے وچ جاون جیہڑا یونان دا مشہور ترین شہر سن۔ پولس نے رات نوں رویا وچ اک مکدنی بندے نوں ویکھیا جیہڑا اوہدی منت کردا اے پئی او اوہناں دے کول آوئے تے اوہناں دی مدد کرے۔ ایویں خُدا نے یونان دے لئی خُو شخبری دی مُنادی دے لئی بُوہا کھولیا سی۔ تے اعمال ۱۶ باب دی ۱۰ آیت بیان کردی اے:

اوس رویا نوں ویکھدیاں ای اسی فوری طور تے مکدونیہ جاون دا ارادہ کیتا سی۔ کیوں جے اسی ایہہ سمجھے سی پئی خُدا نے اوہناں نوں خُو شخبری دیون دے لئی سانوں سدیا اے۔

مکدنیہ یونان دا شمالی حصہ اے تے ایہہ تروآس توں مغرب دے ول نوں اے تے ایس شہر نوں نجات دی خُو شخبری دی ضرورت سی۔ مکدنی آدمی یونان دی نمائندگی کردا پیا سی۔ تے مدد دی لئی اوہدا پُکارنا یورپ دے لئی خُو شخبری سی۔ رویا توں پولس نے ایہہ جان لیا سی پئی ایہہ خُدا دے ولوں حکم اے۔ ایہہ آیت ۹ ویں آیت دی تشریح اے پئی ہُن خُدا نے یورپ جاون دا حکم دتا سی تاں پئی انجیل دی مُنادی یورپ دے وچ وی کیتی جاوئے۔

پولس دی بلاہٹ ای ایہہ سی پئی اوہناں علاقیاں تیکر خُو شخبری نوں پہنچایا جاوئے جنہاں دے وچ ابے تیکر خُدا دا پاک کلام نہیں پہنچیا اے تاں پئی لوکاں نوں خُداوند خُدا دے لئی جتیا جاوئے۔ ایویں رسول کلکیسیا نوں قائم کرن دے لئی وہدے جادے سن۔ ایہہ رویا پولوس دے لئی وی حیرانی دا باعث ہوئے

گی کیوں جے ایس توں پہلاں اوہنوں وی کوئی اندازہ نہیں سی پئی ایویں کجھ ہوئے گا۔ پر خُدا اوہنوں
رویا دے وچ دکھاندا اے پئی یورپ دے وچ انجیل دی مُنادی کیتی جاوے تاں پئی لوکی نجات پاوں۔
ایتھے رسول ایس گل دا اقرار کردے نے پئی اوہ خُداوند دے پاک کلام دی خدمت دے لئی تیار نے
کیوں جے اوہناں نوں پُنجیا ای ایس کم دے لئی گیا اے۔ ایویں اوہناں نے خُوشخبری دے کم نوں جاری
رکھیا سی تے او خُدا پاک دی مرضی دے مطابق خُوشخبری دے کلام نوں سُناوندے گئے سن۔

ایہہ پہلا موقع اے جدوں لوقا نے ایس آیت دے وچ لفظ اسی ورتیا اے۔ ایویں آکھدیاں ہوئیاں او
اپنے آپ نوں خُوشخبری سناون دے لئی بطور مختار پیش کردا اے۔ تے او ایس کم دے وچ اپنے حصے
نوں بیان کردا اے۔ کیوں جے مکدونیہ دے سفر دے وچ لوقا وی آپ اوہناں دے نال شامل ہو گیا
سی۔ ایس لئی ایتھے او وہ دی بجائے اسی ورتدا اے تے ایہدے بعد دیاں ساریاں واقعییاں دا او آپ گواہ
اے۔

پہلے مشنری سفر دے وچ مرقس سی تے اوہنے زیادہ تر یہودی علاقیاں دے وچ انجیل دی مُنادی کیتی
سی تے او پمفلیہ توں واپس یروشلم چلا گیا سی۔ دوجی واری پولس اوہنوں اپنے نال لے جاون تے
راضی نہیں ہويا سی۔ ایویں مرقس دی زیادہ تر خدمت یہودیاں دے نال شُمار کیتی جاندی اے۔ پولوس
رسول دی خدمت زیادہ تر غیر قوم لوکاں دے وچ ویکھن نوں بلدی اے۔ او خُدا دا وفادار خادم اے

تے او ہر ویلے اپنی بلاہٹ تے قائم رہندا اے۔ کلیسیاواں نوں قائم کرن دے حوالے دے نال او اک تاریخی شخصیت اے۔ جہنے بہت سفر کردیاں ہوئیاں تے حیاتی دیاں دوجیاں مُشکلاں دے باوجود اپنی خدمت نوں قائم رکھیا سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۱ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

پس تروآس توں جہاز تے روانہ ہو کے اسی سدھے سمتراکے وچ تے دوجے دیہاڑے نیاپلس وچ آئے۔

سمتراک جزیرہ نما تھاں اے تے نیاپلس جاوَن دے لئی ایتھے رُکنا ہندا سی۔ مکدونیہ جاندیاں ہوئیاں پولس تے اوہدیاں ساتھیاں نے ایتھے کجھ چر آرام کیتا سی۔ ایہدا لاطینی ناں سمتر اے پر یونانی دے وچ ایہنوں سمتراکے آکھدے نے۔ کیوں جے نیاپلس دا سفر کافی لمبا سی ایس لئی اوہناں نے ایتھے رُکنا مُناسب جانیا سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۲ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے او تھوں فلی پیہنچے جیہڑا مکدونیہ دا شہر سی تے اوس قسمت دا صدر تے رومیاں بستی اے تے اسی کجھ دن اوس شہر وچ رہئے۔

رسول تروآس توں جہاز وچ روانہ ہوئے تے پہلی رات جزیرہ سمتراکے وچ رُکے تے ایہدے بعد سمتراکے پہنچے۔ جیہڑا تروآس توں ۱۲۰ میل دُور سی۔ پولس تے دوجے ساتھی رسولاں دے لئی ایہہ نوی تھاں سی۔ ایہدے آسے پاسے ۱۵ ہور شہر سن۔ نیاپلس فلی دے علاقے توں ۱۰ میل دُور سی۔

فلیسی بہت ای اہم تھاں اے جہدے بارے اگے چل کے سانوں اہم کہانی دا پتہ لگے گا کیوں جے رسولاں نے بہت زیادہ کم کیتا سی تے بہت ساریاں لوکاں نوں خُو شخبری سُنائی سی۔

قیصر اوگستس دے زمانے دے وچ ایہھے اک بستی تعمیر کیتی گئی سی۔ ایہہ رومیوں دے لئی بہت آرائشی کالونی بنائی گئی سی۔ قیصر روم اپنیاں لوکاں اُتے روم توں حکمرانی کردا سی۔ تے اوہدی اجازت دے نال جیہڑیاں کالونیاں بنائیاں جاندیاں سن اوہناں وچ رومی قانون نافذ کیتے جاندے سن۔ تے جیہڑے قیصر دے خیرہ خواہ ہُندے سن اوہناں نوں اوہناں کالونیاں دے وچ رہائش دتی جاندی سی۔ تے رومی شہری ہون دی بناتے سارے مُفادات حاصل کردیاں ہوئیاں قیصر دی پرستش وی کیتی جاندی سی۔

جنناں علاقیاں دے وچ پولس تے اوہدے ساتھی آئے سن او رومی حکومت دے ماتحت سن۔ تے اک صدی پہلاں روم نے ایہناں نوں فتح کردیاں ہوئیاں ایہناں دے اُتے اپنا راج قائم کیتا سی۔ فلیسی ناں دی ایس بستی نوں وی رومیوں نے ای قائم کیتا سی۔ ایہہ رومیوں دے ماتحت سی تے رومی شہری ایہدے وچ وسدے سن۔

پولس، تیمتھیس، سیلاس تے لوقا مکدینہ دے شہر فلیسی دے وچ آئے تے او تھے مُنادی دی غرض دے نال کجھ دن بیٹے۔ ایس شہر دے وچوں تِن وکھریاں کہانیاں ملدیاں نے۔ ایہہ اوہناں لوکاں دے بارے

دے وچ نے جہناں نے یسوع مسیح نوں قبول کیتا سی تے پہلی کہانی سبت دے دن توں شروع ہوئی
سی۔

پولس دو دوجا مشنری سفر کافی لمبا اے تے ایس مشنری سفر دے دوران اوہنے کلیسیاواں نوں خط وی
لکھے سن۔ ایس مشنری سفر دے وچ اوہنے عظیم کلیسیا تھسلنیکے دی بنیاد رکھی سی۔ تے ایہدے علاوہ
فلیپی کرنتھس تے اتھینے دیاں کلیسیاواں نوں قائم وی کیتا سی۔ ایویں ایس دور دے وچ اک عظیم
خدمت پولس رسول نے سرانجام دتی سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۳ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے سبت دے دن شہر دے دروازے دے باہر ندی دے کنڈے گئے جتھے سمجھے پئی دُعا کرن دی تھان
ہوئے گی۔ تے بیٹھ کے اوہناں عورتاں دے نال جیہڑیاں اکٹھیاں ہوئیاں سن دُعا کرن لگے۔

رسول سبت دے دن شہر توں باہر گئے۔ اتھے جیہڑا لفظ دُعا دی تھان دے لئی ورتیا گیا اے او یونانی
وچ یہودی عبادتخانے دے لئی ورتیا جاندا اے۔ عظیم لکھاریاں فائیلو تے یوسف نے وی عبادتخانے
دے لئی لفظ دُعا دی تھان ورتیا اے۔ بنیادی طور تے ایہہ عبادتخانے دُعا دی تھان سی۔ پر خُدا دا گھر
ہون دی وجہ توں ہور وی بہت انمول تھان سی۔

پولس تے لوقا نے ہور وی بہت ساریاں تھاواں دا دورہ کیتا سی پر ایہہ واحد تھاں اے جہدے لئی لفظ رومی بستی ورتیا گیا اے۔ رومی قانون دے ماتح لوکاں نوں اجازت سی پئی او اک دوجے دے نال شادیاں کرسکدے سن۔ ایس آیت دے وچ سبت دا ذکر وی آیا اے جہدے توں مراد اے پئی او تھے یہودی وی رہندے سن۔ پولس تے اوہدے نال دے ساتھی بستی دے دروازے توں باہر گئے سن۔ ایہدے توں مراد اے پئی پہلاں او بستی دے اندر سن تے رومیاں دے وچ انجیل دی مُنادی کردے پئے سن۔ تے یہودی کیوں بے جیوندے خُدا نوں مندے نے ایس لئی او قیصر دی پرستش نہیں کردے سن۔

کیوں بے رسول کجھ دن فلی وچ رہے سن جتھے کوئی عبادت خانہ نہیں سی۔ ایس لئی سبت دے دن اوہناں نے سوچیا سی پئی اوہناں نوں عبادت کرن نوں کوئی تھاں مل جاوے۔ پولس تے اوہدے ساتھیاں نے ایہہ خیال کیتا سی پئی بستی دے باہر ندی دے کنڈے یہودی اکٹھے ہندے نے تے جدوں او او تھے پہنچے تے اوہناں نے ویکھیا پئی او تھے کجھ عورتاں اکٹھیاں سن جیہڑیاں دُعا منگدیاں پئییاں سن۔ رسول او تھے اکٹھیاں عورتاں دے نال مخاطب ہوئے اوہناں نوں کلام سُناون لگے۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۴ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے تھواتیرہ شر دی اک خُدا نوں منن والی عورت لُدیہ نال دی قرمز وِچن والی سُندی سی۔ خُدا نے
اوہدے دل نوں کھولیا پئی او پولس دیاں گلاں اُتے دھیان کرے۔

لُدیہ ایہناں عورتاں دے وچوں اک بُنیادی حیثیت رکھدی اے جیہڑی پئی خُدا نوں منن والی عورت
سی۔ گُرنیلیس وی خُدا نوں منن والا بندہ سی۔ یہودی جتھے وی جاندے سن او اپنے خُدا دی ای پرستش
کردے سن تے کوشش کردے سن پئی جے ہو سکے تے عبادت خانہ بنا لیا جاوے تاں پئی خُدا دی
پرستش کیتی جاوے۔

گُرنیلیس بھادیں جے غیر قوم توں سی تاں وی او جیوندے خُدا دے پئی خیرات کردا سی۔ تے خُدا دے
حضور دے وچ اوہدی خُدا پرستی قبول ہوئی تے خُدا دے خوف دے سببوں اوہنوں نجات عطا کیتی گئی
سی۔ لُدیہ خُدا پرست سی تے او قرمزی رنگ دا کپڑا وِچن دی وجہ توں قرمز والی اکھواندی سی۔ ایہہ
مکدنیہ عورتاں دی آزادی دے حوالے دے نال چنگا شہر سی۔ ایس ای لئی ایتھے عورتاں شہر دے
دروازے دے باہر اکٹھیاں سن۔ لوقا ایہہ بیان کردا اے پئی خُدا نے اوس خُدا پرست عورت دے دل
نوں کھولیا تاں پئی پولس دیاں گلاں دے اُتے دھیان کرے۔ جدوں پولس نے اوہناں دے نال کلام
کیتا تے ساریاں توں بہتا اثر لُدیہ دے اُتے ہويا سی۔

جیہڑے دروازے توں رسول باہت نکلے سن اوس پاسے یہودی دُعا کرن دے لئی اکٹھے ہندے سن۔
کیوں جے اوتھے عبادتخانے دی کوئی تعمیر شدہ عمارت نہیں سی۔

ایس توں پہلاں جتھے سانوں عبادت دا ذکر ملدا اے اوتھے مرداں دا ٹولہ نظر آوندا اے۔ ایہہ پہلی
واری ویکھن نوں ملدا اے پئی عورتاں دا اک ٹوکہ دُعا کرن دے لئی اکٹھا ہویا اے جیہڑیاں ندی دے
کنڈے بیٹھیاں ہوئیاں نے۔ یہودی ضرورت دے ویلے ایس ندی دے پانی نوں ورتدے سن۔
یہودی روایت دے وچ چلدے ہوئے پانی نوں پاک تصور کیتا جاندا سی۔ ایتھے کوئی عمارت نہ ہون دی
وجہ توں او کھلی تھال تے بیٹھیاں ہویاں سن۔

لدیہ بُنیادی طور تے غیر قوم توں سی پر کُرنیلیس دی طرح او خُدا توں ڈردی سی۔ تے خُدا دے اُتے
ایمان لیاون دے سببوں او ایمانداراں دے وچ شامل ہو گئی سی۔ اوہدا آبائی شہر تھواتیرہ سی تے او
فلسی وچ آگئی سی۔ تھواتیرہ بہت ای مشہور تھال سی تے ایہدا ذکر سانوں مُکاشفہ دی کتاب دے
وچوں وی ملدا اے۔ ایہہ اوہناں ے کلیسیاواں دے وچوں سی جہناں نوں یوحنا عارف دی رائیں پیغام
ملیا سی۔

قرمزی کپڑا وپچنا اوہدا کاروبار سی تے ایویں او کافی اچھی آمدنی حاصل کر لیندی سی۔ او یہودیت توں
کافی متاثر سی تے اکثر یہودی عورتاں دے نال مل کے خُدا دے پاک ناں نوں جلال دیندی سی۔ تاں

وی یہودی ایس ویلے سیاسی اعتبار دے نال رومیوں دے ماتحت سن۔ تے ایہناں علاقیاں دے اُتے
رومیوں دا قبضہ سی جنہاں وچ یروشلیم وی شامل اے۔

لُدیہ خُدا نوں منن والی عورت سی۔ او خُدا دیاں حکماں نوں مندی سی تے اوہدے دل دے وچ خُدا دا
خوف سی۔ اوہدا نکا جیہا کاروبار سی پر او دو لتمند سی تے او اپنے کم نوں مطمئن سی۔ اوہدے دل وچ خُدا
دا خوف سی تے جدوں پولوس اوہدے نال مخاطب ہویا تے خُدا نے اوہدے دل نوں کھولیا۔ جدوں
پولوس نے اوہناں عورتاں دے نال کلام کیتا تے اوہناں نے خُدا دے پاک کلام نوں قبول کیتا۔

او غیر قوم توں سی تے اوہدا باپ رومی سی۔ پر اوہنے اپنی عقل تے ایمان دے نال پاک خُدا نوں قبول
کر لیا سی۔ جدوں پولوس دی رائیں اوہنے خُوشخبری سُنی تے او ایمان لیا۔ ایویں خُوشخبری نوں سُنن
تے ایمان لیاون دے نال او ابتدائی کلیسیا دا حصہ بن گئی سی۔ ایہہ اک چنگا قدم سی جیہڑا لُدیہ نے
اُٹھایا سی۔ تے نہ صرف آپ سگنوں اپنے گھرانے نوں وی نجات دے لئی قائل کیتا سی۔ اوہنے دل توں
خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کر لیا سی ہُن اوہدی پہچان بطور مسیحی ہون لگی سی۔

ایہدے باجوں لُدیہ پولس رسول دی خدمت دے وچ بہت مددگار ثابت ہوئی سی۔ ایویں ای فلیپیوں
دی کلیسیا توں وی پولس رسول نے ایہہ اُمید کیتی سی پئی او اک دوجے دے مددگار بنن۔ تاں پئی
خُوشخبری پھیلے تے خُدا دا پاک کلام ترقی کرے۔

لُدیہ بھاویں جے خاتون رُکن سی پر تاں وی اوہنے ایس خُو شخبری نوں پہلاں اپنے خاندان نوں
دسیا ہوئے گا۔ اوہنے ایس خُو شخبری نوں قبول کرن تے ایمان لیاون دے باہجوں بہت واری پولس
رسول دی خدمت مالی طور تے وی کیتی سی۔ تاں پئی اوہور وی دلیری تے خُوشی دے نال خُدا دے
پاک کلام نوں پیش کر سکے۔ ایویں پولس رسول دا ایہہ مشنری سفر بہت ای کامیاب سی۔ تے خُدا
اوہنوں اپنے نال دے جلال دے لئی ورتدا پیا سی۔ اسی ویکھدے آں پئی اعمال ۱۶ باب دی ۱۵ آیت
دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

تے جدوں اوہنے اپنے گھرانے سمیت پتسمہ لیا تے منت کر کے آکھیا پئی جے تھی مینوں خُداوند دی
ایماندار بندی سمجھدے او تے چل کے میرے گھر دے وچ رہو۔ تے ایویں اوہنے سانوں مجبور کیتا۔
لُدیہ وی گرنیلیس دے طرح غیر قوم خاتون سی۔ جیویں پطرس گرنیلیس دے گھر گیا سی ایویں ای
پولس وی اک غیر قوم عورت دے گھر جاندا اے۔ بھاویں جے خُدا دے پاک کلام نے اوہدے اُتے اثر
کیتا سی پر او اے اوہناں حکماں دی پند نہیں ہوئی سی جہناں نوں یروشلیم دی کونسل نے مُقرر کیتا
سی۔ اوہنے قائل ہندیاں ہوئیاں یہودی مذہب نوں اختیار کیتا سی پر یہودیاں دے لئی تے اے او غیر
قوم ای سی۔

او یہودی عورتاں دے نال مل کے جیوندے خُدا دی تمجید کرنا پسند کردی سی تے خُدا دے خوف دے
وچ رہندی سی۔ یہودی عورتاں وی اوہدی حوصلہ افزائی کردیاں سن۔ جدوں او ایمان لیائی تے خُداوند
یسوع مسیح نوں قبول کیتا تے اوہنے رسولاں نوں منت کیتی پئی اوہدے گھر چل کے ٹھہرن۔ ایویں
اوہنے اوہناں دی خدمت کرنا چاہیا سی۔ جیویں پطرس کُرنیلیس دے گھر گیا سی ایویں ای رسول وی
لُدیہ دے گھر گئے سن۔

کُرنیلیس تے لُدیہ دے مُعلے دے وچ بڑا فرق اے۔ ایہہ حُکم سی جیہڑا خُداوند یسوع مسیح دے ولوں
بلیا سی پئی او گھر گھر تے گاؤں گاؤں جا کے خُداوند دے پاک کلام دی مُنادی کرن۔ تاں پئی لوکی انجیل
دے وسیلے دے نال آزادی تے نجات حاصل کرن۔ ایہہ کوئی سوکھا کم نہیں سی سگوں ایہہ بہت ای
اوکھا کم سی۔ پر خُدا دا پاک روح اوہناں دا مددگار سی تے جتھے او آکھدا سی او جاندے سن تے جتھوں او
منع کردا سی او نہیں جاندے سن۔

لُدیہ نے اپنی وڈی نجات نوں حاصل کرن دے باہجوں ایہہ چاہیا پئی رسول اوہدے گھر چلن۔ تے
خُداوند یسوع مسیح دے فضل دے وسیلے اوہنے اپنے گھرانے سمیت محبت دا اظہار کیتا سی تے اوہناں
نوں اپنے گھر دے وچ رہن دی دعوت دتی سی۔ تے او لُدیہ دے گھر گئے تے او تھے ٹھہرے۔ ایس
باب دے وچ پہلی کہانی ایہہ سی پئی او خُداوند یسوع مسیح دے اُتے ایمان لیائی سی۔ او غیر قوم توں

سی تے او خُدا توں دردیاں ہوئیاں یہودی مذہب وچ دلچسپی رکھدی سی۔ تے فیر ایمان لیاوندیاں
ہوئیاں تے خُداوند یسوع مسیح نوں قبول کردیاں ہوئیاں ایماندار بن گئی سی۔

خُدا دے خوف نے اوہدے دل نوں کھولدیاں ہوئیاں تیار کیتا سی پئی او ایمان لیاوئے۔ اوہنے ایمان
لیاوندیاں ہوئیاں اپنے ایمان دا رد عمل وی ظاہر کیتا سی پئی اوہنے رسولاں نوں اپنے گھر دعوت دتی
سی۔ اوہنے رسولاں دی خدمت دے وسیلے دے نال نجات نوں حاصل کرن تے خوشی دا اظہار کیتا
سی۔

رسول مشنری خدمت دے لئی روانہ ہوئے سن تے خُدا اوہناں نوں اپنے جلال دے لئی استعمال کردا
پیا سی۔ اوہناں نے یہودی عورتاں نوں کلام سُنایا تے اوہناں وچوں لُدیہ جیہڑی پیدا کُشی طور تے غیر
قوم توں سی او ایمان لیائی۔ جدوں رسولاں نے خدمت دا ارادہ کیتا سی تے روح دی ہدایت دے نال
جتھے جتھے اوہناں نوں حُکم ملیا سی اوہناں نے خُدا دے پاک کلام دی مُنادی کیتی سی۔ اوہناں نے بہت
ساریاں لوکاں نوں خُدا دے نال دے لئی جتیا سی۔ ایہہ اوہناں تِناں دے وچوں پہلی کہانی سی جنہوں
لوقا جتھے بیان کردا اے۔

لُدیہ دے لئی ایہہ گل بے حد خُوشی دی سی کیوں بے ایس بستی دے وچ ۵ ہزار تیکر گھر آباد سن۔ تے اوہناں وچوں لُدیہ نے ساریاں توں پہلاں خُداوند خُدا نوں قبول کیتا سی۔ فلیں شہر بہت اہم شہر سی کیوں بے نیاپلس توں مکدنیہ داخلہ ایس ای شہر توں ہندا سی۔ ایہتھوں تھسلنیکے دی کلیسیا دے وچ داخل ہونا وی آسان سی۔

پولس نے لُدیہ نوں ایمان لیوان تے نجات پاون تے تسلی دتی سی تے او ایس گل تے بے حد خُوش سن۔ ایہتھے وی رسولاں نے پہلاں یہودیوں نوں خُوشخبری نوں سُنن دا موقع دتا س کیوں بے اوہناں نے شہر توں باہر جا عبادت دے لئی تھیں لبھنا چاہیا تے اوہتھے یہودی عورتاں نوں ویکھیا تے اوہنوں خُدا دا پاک کلام سُنایا سی۔

لُدیہ نوں اعمال دے نال نہں سگوں ایمان دے نال نجات ملی سی۔ اوہنے اپنے ایمان دی سچائی دا ثبوت دیندیاں ہوئیاں پولس ، سیلاس تے تمٹھیسیس نوں اپنے گھر آون دی دعوت دتی سی۔ جدوں کالونی دے دروزے دا ذکر آوندا اے تے ایہہ قابل ذکر اے پئی ایہنوں ماہرین نے رومی نقشے دے مطابق تعمیر کیتا ہوئے گا۔ تے رسولاں نے شہر توں باہر جا کے دُعا کرن دی تھیں لبھنا چاہیا سی۔

ایہہ تھیں شہر توں کوئی اک یا ادھا میل باہر سی۔ کیوں بے شریعت دے مطابق سبت دے دن اک مخصوص حد توں زیادہ سفر کرن د اجازت نہں سی۔ ایہہ تھیں عبادت دے لئی مخصوص تے نہیں سی

تے ای ایہتھے کوئی عمارت کھڑی ی پر ایہہ ہے پئی ایہہ تھال پُر سکون سے جتھے بیٹھ کے او خُدا داناں
 لے سکدے سن۔ اسی ایہہ نہیں جاندے آل پئی پاتی مرد ایہتھے اوس ویلے کیوں نہیں موجود سن تے
 نہ ای اسی ایہہ آکھ سکدے آل پئی اوہناں عورتاں دیاں شادیاں غیر قوم وچ ہوئیاں ہون گئیاں۔
 جیویں پئی تمٹھیس دی ماں نے یونانی دے نال شادی کیتی سی۔ اوہناں دے حسب نسب دے بارے
 پاک کلام دے وچ کوئی بیان نہیں ملدا اے۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۶ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:
 جدوں سی دُعا کرن دی تھال تے جاندے پئے سی۔۔۔

ایہہ اوس سبت دے دن دا ذکر نہیں اے سگوں ایہہ کوئی ہور دن سی۔ اوہناں نے اوس دُعا دی
 تھال تے جانا جاری رکھیا سی تاں پئی دو جیاں لوکاں نوں وی خُدا دے پاک کلام نوں سُننا سکن۔ ایویں
 ایس دن وی او پہلاں دی طرح اوس تھال تے دُعا کرن دے لئی جاندے پئے سن۔ تے لکھیا اے:
 ۔۔۔ تے ایویں ہویا پئی سانوں اک لونڈی ملی جمدے وچ غیب دان روح سی۔ تے او غیب گوئی دے
 نال اپنیاں مالکاں دے لئی بہت کجھ کماوندی سی۔

اہہ اک نوجوان لڑکی سی تے او غیب دی روح دے قبضے وچ سی۔ اوہدا کم قسمت دا حال دسنا سی تے
 لوکی اوہدے کول اپنی قسمت نوں تے مُستقبل نوں جانن دے لئی آوندے سن۔ اوس لڑکی دے بارے

آکھیا جاندا سی پئی اوہدے وچ رومی دیوتا پتھائے دی روح اے جیہڑی اوہدیاں مالکاں دے ولوں سدی
جاندی اے۔ اوہندہ غیر معبوداں دے لئی کمانت دا کم کردا سی تے او ایس لڑکی نوں ایس کم وچ اپنے
نال شریک رکھدا سی۔

پتھائے رومی حکومت ولوں پرستش دے قابل دیوتا سی۔ اوہنوں قسمت دا دیوتا ہون دے سببوں معتبر
منیا جاندا سی۔ تے ایویں قیصر روم وی اپنے آپ نوں دیوتاں دا اوتار خیال کردے سن۔ ایس لئی او
دوجیاں دی جیاتی تے موت دے لئی ہر طرح دے فیصلے دا حق رکھدے سن۔ اوہدے کردار تے کماں
دی وجہ توں لوکی اوہدے توں ڈردے سن تے اوہدے اتے انحصار کردے سن۔ او اپنی فکر مندی تے
آون والے ویلے دے بارے جانن دے لئی اوہدے کول آوندے سن۔ او لڑکی ایہہ سارا کجھ اپنے مالکاں
دے آکھن تے کردی سی تے اوہناں دے لئی کماوندی سی۔

ایویں دی اک کمانی اسی کپرس دے وچ جھوٹے نبی بریسوع دے بارے ویپرٹھ چکے آں۔ او ہودی سی پر
او جادوگر سی۔ او وی اپنے فائدے تے نفع دے لئی ایویں دیاں کماں نوں کردا سی۔ ہر بندے دی ایہہ
کوشش ہندی اے پئی او اپنے آون والے ویلے دے بارے جانے پئی اوہدے نال کیہہ ہونے گا۔ بہت
سارے لوک اوہدیاں گلاں نوں مندے سن تے اوہدے قائل سن تے اوہنوں بہت سارے روپے
دیندے سن۔

ایہہ لڑکی غلام سی تے غیب دی روح اوہدے اُتے سایہ کردی سی تے اپنیاں مالکاں دے روزگار دے
لئی ایہہ لوکاں دا حال اوہناں نوں بیان کردی سی۔ ایہدے علاوہ بہت ساریاں بدروحاں نے جیہڑیاں
مختلف کم کردیاں نے۔ خُداوند یسوع مسیح نے وی اپنی خدمت دے وچ ایہناں مُقابلہ کیتا سی تے
بہت ساریاں لوکاں نوں ایہناں دے قبضے توں آزاد کروایا سی۔

بدروحاں شیطان دے کارندے نے جیہڑے اپنیاں اپنیاں کماں نوں پُورا کردے نے۔ او ملکاں تے
علاقیاں دے لحاظ دے نال اپنیاں ذمہ داریاں نوں پُورا کردیاں ہوئیاں لوکاں نوں گمراہ کردیاں نے۔
جدوں خُداوند یسوع مسیح نے اپنیاں ستر حواریاں نوں دو دو کر کے بھیجیا سی تے اوہناں نے واپس آ
کے دسیا سی پئی بدروحاں تیرے نال توں چلاوندیاں ہوئیاں نس جانڈیاں نے۔ ایہدے وچ کوئی شک
نہیں اے پئی یسوع نال دے وچ قُدرت پائی جانڈی اے۔

ایویں ای ایس غیب دان لرنخی دی رائیں لوکاں نوں گمراہ کیتا جاندا سی تے اوہناں نوں خُدا توں ہٹا
کے شیطان ول نوں مانگ کیتا جاندا سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۷ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہويا اے:
او پولس تے ساڈے پچھے آ کے چلاون لگی پئی ایہہ آدمی خُدا تعلیٰ دے بندے نے جیہڑے تھانوں
نجات دی راہ دسدے نے۔

لوقا ایہہ بیان کردی اے پئی او لڑکی ساڈے تے پولس دے پچھے آگئی ، ایتھے لوقا فیر اپنے آپ نوں

شامل کردا اے۔ او لڑکی رسولاں دا پچھا کردیاں ہوئیاں آوندی پئی سی تے چلاوندی پئی سی۔

او ایہہ اکھدی پئی سی پئی ایہہ بندے خُدا دے بندے نے اوہدی خدمت کردے نے تے اوہدے نال

دی مُنادی کردے نے۔ او اوس خُدا دا بیان کردی پئی سی جیہڑا خالق اے تے مالک تے قادر خُدا اے۔

ایہہ او خُدا اے جنہوں غیر قوم وی منندے نے تے رومی وی اوہدی تلاش وچ سن۔

خُدا ساریاں توں وڈا اے تے او ای عزت جلال تے بزرگی تے تعریف دے لائق خُدا اے۔ سارے بنی

اسرائیل اپنے اس خُدا دے بارے دے وچ جاندے سن۔ او تاریخ توں وقف سن پئی او خُدا کنا قدرت

والا تے تعریف دے لائق خُدا اے۔ تے ایہہ لڑکی اوس ای خُدا دے بندیاں دا پچھا کردی اے۔

اوس ویلے رسولاں دے آسے پاسے ہور وی بہت سارے بندے موجود سن۔ ایہہ رومی علاقہ سی تے

اوتھے لوکی عام لہنگدے پئے سن تے رومی فوجی وی اوتھے موجود سن۔ بہت سارے کم کرن والے

لوکی وی اوتھے پائے جاندے سن۔ ایہہ کالونی رومی حکومت دے ماتحت سی ایس لئی قیصر دے خیر خواہ

اوتھے کافی پائے جاندے سن۔ تے رومی سپاہی تے فوج اوتھے موجود سی۔

او رسولاں دے پچھے سرعام شور کردی ہوئی آوندی پئی سی۔ پر او خُدا دے خادم سن تے دکھاں تے

مُصیبتاں دی پروا کیتے بغیر خُدا د خدمت کردے پئے سن۔ او اوس نجات دہندہ دی خدمت کردے

سن جیہڑا روحانی تے جسمانی ہر طرح دیاں برکتاں نوں دیندا اے۔ رسول اوس خُدا د خدمت کردے
سن جیہڑا ابدی نجات نوں عطا کردا اے۔ رسولاں نے خُدا دی ابدی نجات دا تجربہ کیتا ہویا سی تے
اوہناں دی نگاہ اوس ابدی میراث اُتے لگی ہوئی سی جیہڑی اوہناں نوں حاصل ہون والی سی۔ ایویں
رسول اوس حقیقی خُدا نوں جاندا اے۔

انجیلاں دے وچ تے بدروحاں آپ یسوع مسیح نوں آکھدیاں نے پئی تُو خُدا دا پتر ایں۔ تے تُو کیوں
سانوں ویلے توں پہلاں عذاب وچ پاون آیا ایں۔ ایہدے وچ کوئی شک نہیں اے پئی خُداوند یسوع
مسیح دا اختیار بدروحاں دے اُتے ہے۔ بدروحاں خُداوند یسوع مسیح نوں جاندیاں سن تے اوہدے بارے
دے وچ آکھدیاں سن پئی او خُدا دا پتر اے۔ او عدالت کرے گا تے عدالت دا سارا اختیار یسوع مسیح
دے کول اے تے او قُدرت رکھدا اے تے غالب آئے گا۔

ایہہ بدروحاں خُداوند یسوع مسیح دے بھیجے ہوئے رسولاں نوں وی جاندیاں سن۔ جیہڑے خُداوند یسوع
مسیح دے ناں دی مُنادی کردے پئے سن۔ او خُداوند یسوع مسیح دے ناں توں ہر اک نوں نجات
دیندا پئے سن۔ پولس ، سیلاس ، لوقا تے تیمتھیس باقاعدہ طور تے یسوع مسیح دے ناں دی مُنادی
کردے پئے سن تے بہت سارے لوکی اوہناں دے کلام دے اُتے ایمان لیاوندیاں ہوئیاں نجات نوں
حاصل کردے پئے سن۔ اعمال ۱۶ باب دی ۱۸ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

او بہت دناں تیکر ایویں ای کردی رہی تے آخر پولوس رنجیدہ ہویا تے پھر کے اوس بدروح نوں آکھیا
پئی میں تینوں یسوع دے ناں توں حکم دیندا آں پئی ایہدے وچوں نکل جاتے او اوس ای گھڑی
اوہدے وچوں نکل گئی۔

ایہہ بدروح گرفتہ لڑکی کئی دناں تیکر رسولاں دے پچھے پھرتی رہی تے اخیر پولاں نوں ایہہ گل
پسند نہ آئی۔ تے اوہنے وی او ای کیتا سی جیہڑا خداوند یسوع مسیح نے اپنی خدمت دے دوران کیتا
سی۔ اوہنے کوئی جادوئی کم ہیں کیتا تے نہ ای کسے قسم دی لعنت کیتی سی سگوں صرف ایہہ آکھیا پئی
میں تینوں یسوع مسیح دے ناں توں حکم دیندا آں پئی اوہدے وچوں نکل جا۔ رسول خداوند یسوع
مسیح دی خدمت نوں جاندے سن تے او اوس اختیار نوں رکھدے سن جیہڑا خداوند یسوع مسیح بدروحاں
اُتے رکھدا سی۔ تے اوہناں نے خداوند یسوع مسیح دے اوس اختیار نوں وی ورتیا سی۔

ایہہ لڑکی جیہڑی بدروح گرفتہ سی او جتھے جتھے پولس جاندا سی اوہدے پچھے جاندی سی۔ تے آکھدی سی
پئی ایہہ بندے چندا دے بندے نے جیہڑے تھانوں نجات دی راہ دسدے نے۔ تے لکھیا اے پئی او

کئی دناں تیکر ایویں ای کردی رہی سی۔ بھاویں جے او سچ آکھدی سی پر پولس ایہہ جاندی سی پئی
بدروح دی گواہی ٹھیک نہیں اے۔ تے او اوس لڑکی دی حالت تے افسوس کردا سی تے او دل دے
وچ رنجیدہ سی پئی بدروح نے اوہنوں بہت دکھی کیتا ہویا سی۔

اوہدے مالک اوہدے توں فائدہ چکدے پئے سن تے اوہناں دا ایہہ کاروبار سی۔ تے ایویں پولوس
خُداوند یسوع مسیح دے نال توں اوس بدروح تے غالب آندا اے۔ بھاویں جے او جو آکھدی سی او
ٹھیک سی پر پولوس نوں ایہہ پسند نہیں آیا سی۔ کیوں جے لوکی اوہدیاں گلاں نوں سُنڈیاں ہوئیاں اوس
بدروح نوں ہور زیادہ قبول کر لگن گے۔ ایس لئی پولس نے ایہہ مُناسب نہ جانیا سی پئی بدروح اوہناں
دے آون دا پرچار کرے۔

غیر قوم دے لئی ایہہ ٹھیک نہیں سی کیوں ایہدے پچھے اوہناں دا دیوتا دا خیال سی جیہڑا پئی قدرت
رکھدا سی۔ او اوس دیوتے نوں مندے سن تے اوہناں دے نزدیک او بہت ای قابلِ احترام سی۔ ایویں
اوہدی گواہی نوں قبول کرنا یونانی دیوتے دی حیثیت نوں قبول کرنا سی۔ کیوں جے خُداوند یسوع مسیح
آپ قدرت والا اے تے ساریاں شیواں اوہدے وسیلے دے نال پیدا ہوئیاں نے۔ ایویں او نجات دا بانی
اے ہر اک شے دا خالق تے مالک اے۔ ایویں پولس نے ایس گل نوں جاندیاں ہوئیاں اوہدی گواہی
نوں ٹھیک نہ جانیا سی۔

اوہدیاں مالکاں دی کمائی دا انحصار اوہدے اُتے سی تے او کدی وی ایہہ نہیں چاہندے سن پئی ایویں
ہوئے۔ پر پولس نوں اوس لڑکی دی نجات دی فکر سی۔ ایس ای لئی اوہنے اوہدی گواہی نوں مُناسب نہ
جانیا کیوں جے ایہہ خُدا دے ولوں نہیں سی۔ ایس ای لئی پولس نے اوس لڑکی دے ول نوں دھیان

کردیاں ہوئیاں اوہنوں آگھیا پئی میں تینوں یسوع مسیح دے نال توں حکم دیندا آں پئی ایہدے وچوں نکل جا۔ تے او اوس ای گھڑی اوہدے وچوں نکل گئی۔ ایویں پولس رسول دے وسیلے دے نال اوس لڑکی نے اوس بدروح توں آزادی حاصل کیتی سی۔ او اک نوی انسان بن گئی سی پر ایہہ اوہدیاں مالکاں دے لئی نقصان سی کیوں جے او اپنیاں کماں تے گلاں توں لوکاں نوں حیران کر دے سن تے کمائی کر دے سن۔ اعمال ۶ باب دی ۱۹ توں ۲۱ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہویا اے:

جدوں اوہدیاں مالکاں نے ویکھیا پئی ساڈی کمائی دی اُمید جاندی رہی تے پولس تے سیلاس نوں پھڑکے حاکماں دے کول چوک وچ کچھ لیائے۔ تے اوہناں نوں فوجداری دیاں حاکماں دے کول لے جا کے آگھیا پئی ایہہ آدمی جیہڑے یہودی نے ایہہ ساڈے شہر دے وچ کھلبلی مچاندے نے۔ تے اجہیاں رسماں دسدے نے جنہاں نوں قبول کرنا تے عمل دے وچ لیانا سانوں رومیاں نوں روا نہیں اے۔

جدوں اوس لڑکی دیاں مالکاں نے ویکھیا پئی اوہناں دی کمائی دا ذریعہ جاندا رہیا سی تے او بڑے غضبناک ہوئے سن۔ کیوں جے اوہدے نال اوہناں دا روزگار بڑھیا ہویا سی تے اوہناں نے بہت ساریاں لوکاں نوں گمراہ کیتا ہویا سی۔ ایہہ لڑکی آزاد ہو گئی سی پر اوہدی آزادی تے اوہدیاں مالکاں نے خوش ہون دی بجائے ناراض ہونا شروع کر دتا سی کیوں جے او اوہناں دی کمائی دا ذریعہ سی۔

او بہت ناراض ہوئے سن تے اوہناں نے پولس تے سیلاس نوں پھڑ کے حکماں دے اگے پیش کیتا۔
تے ایہہ بیان کیتا جاندا اے پئی جدوں اوہناں نوں کھچ کے حکماں دے کول چوک وچ لیائے تے
اوہناں دے اُتے ایہہ الزام لگایا گیا سی پئی اوہناں نے غیر آئینی مذہب دا پرچار کیتا اے جیہڑا رومیوں
دے لئی روا نہیں اے۔ تے رومی قانون دے ولوں ایہدی کوئی اجازت نہیں اے۔ اتھے رسولاں دا
مشنری پیغام ہور وی واضح ہندا جاندا پیا سی۔ اوہناں نوں کوئی خوف نہیں سی کیوں جے اوہناں نوں
پتہ سی پئی خُداوند اوہناں دے نال اے۔ تے ایہہ وی پئی خوشخبری دے لئی اوہناں نوں ایہناں دگھاں
نوں برداشت کرنا ضروری سی۔

ایس مشنری سفر دے وچ ایہہ پہلا موقع سی جدوں پولس تے سیلاس نوں مخالفت دا سامنا کرنا پیا
سی۔ تے لوکی اوہناں دی مخالفت دے وچ بہت ای سخت ہو گئے سن۔ ایہہ جتھے پولس تے سیلاس
نوں لے گئے سن او شہر دے وچکار سی۔ کسے وی رومی کالونی دے وچ دو حکماں نوں یعنی مجسٹریٹ
مقرر کیتے جاندا سن جنہاں دے اگے اوہناں نوں پیش کیتا گیا سی۔ اوہناں نوں رومی حکومت دے
ولوں ایس کالونی دے انچارج دے طور تے مقرر کیتا جاندا سی۔

خُداوند یسوع مسیح نوں وی مصلوبیت توں پہلاں رومی حاکم دے اگے پیش کیتا گیا سی۔ جدوں
پیلاطس نے یسوع مسیح دے وچ کوئی گناہ نہیں پایا سی تے اوہنوں چھڈ دینا چاہیا سی۔ پر سردار کاہن

نے اوہنوں آکھیا پئی جے توں ایہنوں چھڈ دیویں تے تُو قیصر دا خیر خواہ نہیں اے۔ تے ایویں ایس گل نے اوہنوں مجبور کیتا سی پئی او یسوع مسیح دے لئی موت دے پروانے نوں جاری کرے۔

ایہہ لوکی وی کیوں جے رومی سن ایس لئی اوہناں نے ایس گل نوں ڈھال بنایا۔ تے کیوں جے رسول یہودی سی ایس لئی اوہناں نے ایس گل نوں کھلبلی ڈالنا آکھیا۔ تے اوہناں نے ابہ توقع کیتی سی پئی مجسٹریٹ اوہناں دے اُتے رومیوں نوں تنگ کرن دا مُقدمہ چلاوے۔ ایویں او تُلے ہوئے سن پئی رسولاں دے اُتے غیر آئینی مذہب دے پرچار دا مُقدمہ چلایا جاوے۔

ایہہ پہلا الزام سی جیہڑا رسولاں دے اُتے لگایا گیا سی پئی او یہودی نے۔ تے کیوں جے یہودی قیصر دی پرستش نہیں کردے سن ایس لئی او اوہناں نوں سزا دوانا چاہندے سن۔ دوجہ گل مذہبی نہیں سگوں قانونی سی پئی او کھلبلی پانا چاہندے نے۔ دو ای مجسٹریٹ سن جنہاں دے اگے رسولاں نوں پیش کیتا گیا سی تے الزام ایہہ سی پئی او غیر آئینی مذہب دا پرچار کردے پئے نے۔ اوہناں دا مطلب ایہہ سی پئی ایہہ رومی کالونی اے تے ایہہ پرچار کرن والے یہودی نے تے اوہناں نوں ایس گل دے لئی سزا دتی جاوے۔ حالانکہ او پہلاں ای یہودیاں دے نال پائے جاوے والے اپنے مذہبی فرق توں واقف سن۔ پئی یہودی جیوندے خُدا نوں مندے نے تے اوہناں نوں رومیوں دے نال کوئی سروکار نہیں

اوہناں نوں جیہڑی گل نے غضناک کیتا سی او ایہہ سی پئی رسولاں نے اوس لڑکی دے وچوں بدروح
نوں کڈھ دتا سی جیہڑی اوہناں دے کاروبار دا ذریعہ سی۔ اوس بدروح نوں یسوع مسیح دے ناں توں
کڈھیا گیا سی تے او یسوع دے خلاف سن۔ ایس لئی او اوہناں اُتے غضبناک ہوئے تے اوہناں نوں
کھچدیاں ہوئیاں شہر دے چوک وچ لے آئے تے اوہناں نوں حاکماں دے اگے پیش کیتا سی۔

ایہہ ہجوم تے چنے وی لوکیا وہناں دے نال سن او ایس گل دی گواہی دیندے سن واقعی ای اوہناں نے
ایویں کیتا اے۔ تے ایویں او رسول لوکاں دے خلاف ہو گئے سن تے اوہناں دے اُتے ایہہ الزام لگایا
پئی او قیصر دے خیر خواہ نہیں تے او روم قانون دے خلاف رومی شہریاں نوں تنگ کر دے پئے نے۔
اعمال ۱۶ باب دی ۲۲ آیت ایہہ بیان کردی اے:

تے عام لوک وی اتفاق کردیاں ہوئیاں اوہناں دی مخالفت کرن تے راضی ہوئے تے فوجداری دیاں
حاکماں نے اوہناں دی کپڑے پھاڑدیاں ہوئیاں اوہناں نوں اُتار کے بینت لگاؤن دا حکم دتا سی۔ لوکی
وہدا چڑھا کے اوہناں اُتے الزام لگاؤن لگے سن پئی او کھلبلی پاوندے نے تے او یہودی نے۔ یعنی او
رومیاں نوں تنگ کر دے نے۔ حاکماں نے اوہناں نوں کپڑے اُتار کے بنت لگاؤن دا حکم دتا۔ ایویں
پولس تے سیلاس نوں پہلاں بینت لگائے گئے تے فیر اوہناں نوں قید دے وچ پادتا گیا سی۔

ایویں اوہناں نوں مذہبی تے معاشرتی لحاظ دے نال مجرم قرار دیندیاں ہوئیاں اوہناں نوں سزا دوائی سی۔ اوتھے دی عوام تے اوس لڑکی دے مالک اوہناں دے بے حد خلاف ہو گئے سن۔ تے اوہناں نوں پولس تے سیلاس دی سزا تے وی بڑی خوشی سی۔ اعمال ۱۶ باب دی ۲۳ تے ۲۴ آیت دے وچ ایویں لکھیا ہو یا اے:

تے بہت سارے بینت لگوا کے اوہناں نوں قید خانے دے وچ سٹیا تے دروغے نوں تاکید کیتی پئی بڑ ہوشیاری دے نال اوہناں دی نگرانی کرنا۔ اوہنے ایویں دا حکم پاوندیاں ہوئیاں اوہناں نوں اندر دے قید خانے دے وچ پا دتا تے اوہناں دے پیر کاٹھ وچ ٹھونک دتے سن۔

پولس تے سیلاس نوں قید خانے دے وچ پا دتا گیا سی۔ مجسٹریٹ کیوں جے آئینی تے سیاسی نگران سن ایس لئی اوہناں دے حکم دی تعمیل کردیاں ہوئیاں اوہناں نے پولس تے سیلاس نوں سزا دیندیاں ہوئیاں قید کر دتا سی۔ اوہناں نوں بینت لگاوندیاں ہوئیاں قید کر دتا گیا سی تے دروغے نوں ایہہ حکم جاری کیتا گیا سی پئی اوہناں دی ہوشیاری دے نال نگرانی کرے۔ کیوں جے او اوس شہر دے نال تعلق نہیں رکھدے سن باہروں سن ایس لئی اوہناں دے اُتے خصوصی نگرانی دا حکم جاری کیتا گیا سی۔ تے عام مجرم توں زیادہ اوہناں نوں سزا دتی گئی تے ذلیل کیتا گیا سی۔

رسولوں دی سزا صرف ستا جانا نہیں سی سگوں اوہناں دے کپڑے اُتار کے اوہناں نوں بینت لگائے گئے سن۔ تے فیر اوہناں نوں قید کردیاں ہوئیاں اوہناں دے پیراں نوں کاٹھ دے وچ ٹھونک دتا گیا سی۔ رسول ایہناں دکھاں نوں خُدا دے جلال دے لئی برداشت کردے پئے سن۔ او نجات یافتہ سن تے اوہناں نوں خدمت دے لئی بلایا گیا سی تے او اوہناں ساریاں دکھاں نوں برداشت کرن دے قابل ہوئے سن۔ خُدا ہر طرح دیاں مُسافناں تے حالات دے وچ اوہناں دے نال رہیا سی۔ تے او شب و روز اوہناں دی حفاظت کردا رہیا سی۔ جدوں اسی خُداوند خُدا دے حضور دے وچ وفاداری دے نال چلے آں تے او سانوں سرفراز کردا اے تے سانوں مُشکلاں توں بچاؤندا اے تے محفوظ رکھدا اے۔ کدی کدی سانوں مُشکلاں دی سمجھ نہیں آندی اے پئی اسی کہ کریئے پر خُدا ساڈے نال رہندا اے تے ساڈی مدد کردا اے۔ تے ایویں ساڈیاں جیتیاں دے وچ اوہناں جلال پاؤندا اے۔

خُدا دی ایہہ مرضی سی پئی پولوس تے سیلاس بتونہ دے وچ کلام نہ سُناون۔ خُدا نے اوہناں نوں فلیں دے وچ جاون دا موقع دتا سی۔ اوہناں نے ساریاں دکھاں نوں برداشت کرن دے باوجود وفاداری دے نال خُدا دے کلام دی خدمت کیتی سی۔ ایہدا نتیجہ ایہہ ہویا سی پئی لُدیہ ایمان لیائی سی تے اوس بدروح گرفتہ لڑکی نے وی رہائی پائی سی۔ ایہہ رسولوں دی کامیابی سی پئی اوہناں دی خدمت دے نال دو لوکاں نے نجات پائی سی۔

ہُن دونویں ای رسول قید خانے دے وچ سن تے فلیی دے دروغہ نوں حکم دتا گیا سی پئی اوہناں دی
کڑی نگرانی کیتی جاوے۔

ایہہ رسولاں دی غیر قوماں دے وچ وہڈی کامیابی سی۔ بھاویں جے ساڈیاں جیاتیاں دے وچ کئی داری
بہت ساریاں مُشکلاں تے دُکھ آوندے نے پر خُدا ساڈی مدد کردا اے تے سانوں سنبھالدا اے۔
ایہدے نال ای اسی اپنی اج دی گل بات نوں مُکاوندیاں ہوئیاں خُدا دے حضور حاضر ہُندے آں تے
دُعا منگدے آں۔

اے خُداوند خُدا اسی تیرا شُکر ادا کردے آں تیرے جیوندے کلام دے لئی جہدے وسیلے دے نال اسی
برکت پاوندے آں۔ اسی تیری بے حد محبت تے پیار دے لئی تیرے بے حد شُکر گزار آں۔ تیرے پاک
کلام دے سببوں ساڈیاں جیاتیاں دے وچ تبدیلی آوندی اے۔ اسی تیرے جیاتی بخش کلام دے لئی
تیرے بے حد شُکر گزار آں۔ او سارے جیہڑے تیرے کول آنا چاہندے نے تے تیری تلاش کردے
پئے نے اوہناں دیاں جیاتیاں نوں چھو۔ اوہناں دیاں دلاں نوں پاک کردیاں ہوئیاں اوہناں دیاں پاپاں
نوں مُعاف کر۔ اسی اپنی شخصی جیاتی دے لئی وی تیرا شُکر ادا کردے آں پئی تُو سانوں نجات عطا کیتی
اے۔ اسی تیرے توں برکت چاہندے آں پئی اسی اپنیاں جیاتیاں توں تیرے نال نوں جلال دیویے۔
منت کردے آں پئی اوہناں ساریاں نوں برکت دے جیہڑے تیرے توں وکھ نے تے اوہناں دے

اُتے رحم کر پئی او تیرے اُتے ایمان لیاون۔ بخش دے پئی اسی تیرے نال دی تعریف کریئے تے
ساڈیاں جیتیاں تیرے نال دے جلال دے لئی مخصوص ہون۔ اسی تیری مدح سرائی کریئے کیوں جے تُو
ساڈا خالق ایں۔ اسی تیری خدمت وفاداری دے نال کر سکنیئے تے تیرے توں برکتاں نوں حاصل
کریئے۔ تاں پئی اسی تیری رفاقت توں خوشی شادمانی نوں حاصل کریئے۔ اسی تیرے توں منت کردے
آں پئی باقی دیاں سبقاں دے وچ وچ ساڈے نال رہ تے ساڈی مدد راہنمائی کر۔ اسی ایہہ سارا کجھ
تیرے سوہنے پتر اپنے خُداوند یسوع مسیح داناں لیندیاں ہوئیاں منگدے آں، آمین

ہم اعمال کی کتاب کے پندرہویں باب کے اختتام پر ہیں۔ یروشلیم میں منعقدہ کونسل اپنے اختتام کو پہنچی۔ اب یہاں سے کہانی کا رخ تبدیل ہونے والا ہے۔ اعمال کی کتاب بنیادی طور پر یسوع مسیح کے دئے گئے خدمت گزارے کے کام کے بارے میں ہے جو رسولوں کے سپرد کیا گیا۔ کیونکہ حکم دیا گیا کہ کہ یہودیہ اور سامریہ اور زمین کی انتہا تک خداوند کے نام کی گواہی دو۔ اس خوشخبری کا آغاز ابتدا میں بالکل یہودی مذہب کے طور پر ہوا تھا۔

پہلی صدی مسیحی میں یسوع مسیح کی قیامت اور صعود کے بعد جوں ہی رسولوں نے منادی کا کام شروع کیا تو انہیں یہودیوں کی طرف سے بہت سے مشکلات کا سامنا ہوا۔ ایذا رسانی دور بھی گذرا پس انہیں یروشلیم سے بھاگ جانا پڑا، تو بھی جہاں کہیں وہ گئے خداوند خدا کے نام کو عزت اور جلال دیا۔ اور اُس کے نام کی بزرگی ظاہر کی۔ ابتدا میں سب لوگ یہودیت سے مسیحیت میں داخل ہوئے۔ اس کے بعد غیر قوموں میں منادی کا کام شروع ہوا۔ یسوع مسیح کے جی اٹھنے کے ۱۰ سال بعد غیر قوموں کو خوشخبری سننے اور ایمان لانے کا موقع ملا۔ اس سے پہلے رسول صرف یہودیوں میں ہی منادی کرتے تھے اور انہیں یسوع مسیح کے جی اٹھنے کی گواہی دیتے اور یسوع مسیح کی الوہیت کا پرچار کرتے تھے۔

یہودی مثنون ایماندار مسیحیت کو قبول کر لینے بعد بھی ابھی یہودی رسم و رواج کی پیروی کرتے تھے۔ اور اعمال کی کتاب کے پندرہویں باب میں بھی بعض نام نہاد مسیحیوں نے یہ مسئلہ کھڑا کر دیا کہ غیر قوموں میں سے مسیحی ہونے والوں کو یہودی شریعت پر ضرور عمل کرنا چاہئے۔

اگرچہ رسولوں اور شاگردوں نے بھی نجات پائی تھی، بشمول پطرس کے ابھی تک سب شاگرد یہودی شریعت کی پیروی کرتے تھے اور کسی غیر قوم شخص کے ساتھ کسی قسم کا برتاؤ نہیں رکھتے تھے۔ ان کے گھروں میں جانا یا ان کے ساتھ رفاقت رکھنا مناسب نہیں سمجھتے تھے۔ اور خیال کرتے تھے کہ یوں غیر قوموں کے کھانے پینے اور ان کے ساتھ شریک ہونے سے وہ ناپاک ہو جائیں کیونکہ غیر قوم لوگ ہمیشہ مکروہات کی پرستش کرتے اور حرامکاری کے مرتکب ہوتے ہیں۔ اسی وجہ سے رسول ان سے کنارہ کرتے تھے۔

یوں غیر قومیں ایمان کی وجہ سے نجات یافتہ ہوئی ہیں اور ابرہام کے فرزند بنے ہیں۔ لیکن گناہ سے خدا کو کراہیت ہیں اور رومیوں تیسرے اور چوتھے باب میں پولس نے ان باتوں سے کنارہ کرنے پر زور دیا جن سے خدا کو نفرت ہے، اور غیر قومیں اس طریقہ کار کو اپنے لئے اپناتی ہیں۔

یہودی ایماندار اگرچہ یسوع مسیح پر ایمان لائے تھے لیکن ابھی تک شریعت کے نقطہ نظر سے چیزوں کو دیکھتے اور پرکھتے تھے۔ پس یہ لوگ روایتی مذہب کے قائل تھے اور ان قائم کردہ روایات پر عمل کرتے تھے۔ لیکن ۱۵ ویں باب میں کونسل کے فیصلہ کے بعد ایک بڑی تبدیلی واقع ہوئی تھی۔ اور یہ بات غیر قوموں کے لئے نہایت خوشی اور مسرت کی تھی کہ خدا نے انہیں اپنے جلال سے منور کیا اور اندھیرے سے نکال کر روشنی میں لایا۔ خدا نے صدیوں سے بنے ہوئے اُس جمود کو توڑنے کے لئے ایک شخصیت یسوع مسیح کا انتخاب کیا اور اُسے مقرر کیا کہ وہ خداوند کے جلال کا باعث ہو۔

پرانے عہد نامہ میں بہت سے انبیانے اسی ایک شخصیت یعنی مسیح یسوع کے بارے میں پیشین گوئیاں کی ہیں جو ہُو بہو خدا کے منصوبے کے مطابق وقت پر پوری ہوئیں۔ لیکن غیر قوموں کی نجات رسولوں اور یہودیوں دونوں کی نظر میں غیر متوقع تھی۔ اور وہ خود بھی اس بات پر حیران ہوئے۔ انبیانے پیشین گوئیاں پوری ہوئیں کہ یسوع مسیح نے تجسم اختیار کیا اور انسان بن کر اس جہان میں آیا۔ ہم اعمال کے کتاب کے آخر پر ہیں، یہاں پولس اور برنباس کو نسل کا وہ پیغام دینے کے لئے آرہے ہیں۔ جو کو نسل نے دیا کہ غیر قوموں کو تسلی دی جائے اور چند ایک ہدایات کی گئی جن سے انہیں منع کیا گیا تاکہ یہودی مہمانداروں کے ساتھ بھی اُن کا اخلاقی تعلق قائم رہے۔ پس انہیں مکروہات اور حرام کاری اور گلا گھونٹے ہوئے جانوروں اور لہو سے منع کیا گیا۔

پولس اور برنباس دوبارہ واپس آئے اور کلیسیا اُن کے وسیلہ سے اور بھی مضبوط ہوتی گئی۔ اعمال کی کتاب کے ۱۵ ویں باب کی ۳۶ ویں آیت سے پولس کے دوسرے مشنری سفر کا آغاز ہوتا ہے۔

چند روز بعد پولس نے برنباس سے کہا کہ جن جن شہروں میں ہم نے خدا کا کلام سُنایا تھا اور پھر اُن میں چل کر بھائیوں کو دیکھیں کہ کیسے ہیں؟ (اعمال 15:36)

پولس اور برنباس نے ان کلیسیاؤں کی بنیاد رکھی تھی۔ اکنیم اور لُستہ اور دربے اور گرو دونواح میں کلیسیائیں قائم کیں۔ یہ اُن کے آسان نہیں تھا کیونکہ انہیں بہت سی مشکلات کا سامنا کرنا پڑا۔ انہیں مارا گیا۔ پولس کو سنگسار کیا گیا اور لُستہ میں اُسے ادھموا کر کے باہر پھانک پر چھوڑ آئے لیکن

خدا نے اُس کی جان کو محفوظ رکھا۔ پس پولس اور برنباس نے کچھ عرصہ کے بعد پھر خیال کیا کہ اُن علاقوں کا دورہ کیا جائے۔

اور برنباس کی صلاح تھی کہ یوحنا کو جو مرقس کہلاتا ہے اپنے ساتھ لے چلیں۔ مگر پولس نے یہ مناسب نہ جانا کہ جو شخص پمفیلیہ میں کنارہ کر کے اُس کام کے لئے اُن کے ساتھ نہ گیا تھا اُس کو ہمراہ لے چلیں۔ پس اُن میں ایسی سخت تکرار ہوئی کہ ایک دوسرے سے جُدا ہو گئے اور برنباس مرقس کو لے کر جہاز پر کپرس کو روانہ ہوا۔ (اعمال 15: 37-40)

یہ آیت ہمیں پولس کی پاسبانی رُوح کے اندر جھانکنے کا موقع فراہم کرتی ہیں۔ ایک نامور اور قابلِ قدر اُستاد نے پولس کی محبت بھری فکر مندی اور نگہداشت کا عکس ان الفاظ میں دکھایا کہ مسیحی زندگی کی شروعات کے لئے سینکڑوں لوگوں کو بلانے کی بجائے خدمت کے کام کے لئے ایماندار کو تربیت دینے کو ترجیح دوں گا۔

یہ سب پولس کی وفاداری کو نتیجہ تھا کہ اُس نے خداوند خدا کے نام کی منادی کی۔ اور اُس کے جلال کو ظاہر کیا، وہ خداوند خدا کے حضور راستباز رہا اور خدا کے حضور میں وفاداری سے چلتا رہا۔

پولس رسول خدا کے انصاف سے بھی واقف تھا کہ خدا نے جو ذمہ داری اُسے سونپی ہے اُسے پوری کرنے چاہئے۔ اگرچہ کلیسیا میں پیدا ہونے والے مسئلے کی وجہ سے رسول کچھ الجھن کا شکار ہوئے لیکن کونسل نے اس کا فیصلہ بڑے خوبصورت انداز میں کیا۔

لیکن مسئلے کے حل کے بعد پولس نے مناسب جانا کے اُن کلیسیاؤں کو دورہ کرے جہاں اُس نے پہلے منادی کی۔ اور خداوند کے نام کو عزت اور جلال دیا۔ پس ہر ایک کے لئے خداوند کی نجات کا تجربہ نہایت غیر معمولی اور حیرت انگیز تھا۔

پس کلیسیا میں پیدا ہونے والے مسئلے کی وجہ سے یروشلیم میں کونسل بلائی گئی، اور کونسل نے جو فیصلہ کیا اُس کے نتیجہ میں کلیسیا کو اطمینان ہوا۔

برنباس کے نام کا لفظی مطلب ہے نصیحت کا بیٹا۔ برنباس پولس کا رشتہ دار تھا اور پہلے مشنری سفر میں وہ پولس کے ہمراہ تھا۔ جب پہلے مشنری سفر پر روانہ ہوئے تو کپرس سے پمفیلیہ گئے اور پمفیلیہ سے آگے روانہ ہونے سے مرقس نے انکار کر دیا۔ پہلا مشنری سفر میں اعمال کی کتاب مس تفصیلاً درج ہے۔ اُس وقت بھی مرقس کو انہوں نے رخصت کر دیا تھا کہ وہ یروشلیم واپس لوٹ جائے۔

یہاں برنباس کی رائے پر پولس اُسے تھوڑا خفا ہوا کہ مناسب نہیں کہ جو شخص پہلے بھی کام کو ادھورا چھوڑ کر پمفیلیہ میں ہم سے کنارہ کر گیا تھا اُسے اپنے ساتھ لے چلیں۔ پس پولس نے برنباس کی ہاں میں ہاں نہیں ملائی بلکہ منفی جواب دیا، اور اس کے ساتھ اتفاق نہ کیا۔ کہ مرقس کو ساتھ لے چلیں۔ ہمیں معلوم نہیں کہ پہلے مشنری سفر میں کیوں مرقس نے انکار کیا اور سارے مشنری سفر

میں ساتھ نہ رہا بلکہ واپس یروشلیم لوٹ آیا۔ اور ساری خدمت گزاری کا کام پولس اور برنباس کے ساتھ نہیں کیا۔

پس اپنے کام کر فکر کرتے ہوئے پولس نے مناسب جانا کہ دوبارہ اُن علاقوں کو دورہ کریں کیونکہ جہاں انہوں نے کلیسیائیں قائم کیں اُن کی خبر گیری کے لئے پولس نے پھر ارادہ کیا کہ ان کے احوال کا جائزہ لیں۔ لیکن پولس نے برنباس کے ساتھ اتفاق نہ کیا کہ مرقس کو ساتھ لے چلیں یوں پولس نے مرقس کو اس کام کے لئے مناسب شخص تصور نہ کیا کہ وہ مشنری سفر میں پھر اُن کے ساتھ پورے طور پر رہے گا۔ پولس چاہتا تھا کہ اُن کا مشنری سفر کامیاب رہے تاہم اُس نے اُس وقت اس بات کی پرواہ نہ کی لیکن مرقس کو اب روانہ ہونے سے پہلے ہی نصیحت کی۔

مرقس کو ساتھ لے جانے کے لئے برنباس اور پولس کے درمیان بحث ہوئی۔ لیکن مرقس کو ساتھ لے جانے پر اتفاق نہ ہوا۔ لہذا برنباس مرقس کو ساتھ لے کر کپرس کو روانہ ہو گیا۔ لیکن پولس نے اپنے ارادہ کو تبدیل نہ کیا بلکہ اُس ایمان اور قصد کے ساتھ جو اُس نے کیا روانہ ہوا۔ اور اُن کلیسیاؤں کے پاس گیا جنہیں اُس نے قائم کیا تھا تاکہ اُن کی روحانی حالت کو دیکھے اور انہیں مضبوط کرے۔

برنباس اور مرقس کپرس کو روانہ ہوا وہاں جا کر بھی کپرس کے لوگوں میں انہوں نے خدا کے کلام کی خدمت کو جاری رکھا۔ لیکن روانہ ہونے کے لئے پولس بالکل تیار تھا اور دلی طور پر اُس نے ارادہ کر لیا تھا کہ وہ ضرور اس خدمت کے لئے روانہ ہو گا۔

مگر پولس نے سیلاس کو پسند کیا اور بھائیوں کی طرف سے خداوند کے فضل کے سپرد ہو کر روانہ ہوا۔ اور کلیسیاؤں کو مضبوط کرتا ہوا سوریہ اور کلکیہ سے گذرا۔ (اعمال 15:40-41)

سیلاس بھی مسیحی کلیسیا کا ایک نہایت اہم رکن اور رسول تھا۔ اُسے بھی خداوند نے اپنی خدمت کے لئے چنا تھا۔ سیلاس بھی یروشلیم کی کونسل میں موجود تھا۔ اور وہ موسیٰ کی شریعت واقف تھا۔ گلٹیوں کے نام خط میں بھی شریعت کے احکام کے بارے میں بڑی بحث کی گئی ہے۔ وہاں بھی پولس نے نجات فضل کے ذریعہ ممکن قرار دی ہے۔ نہ کہ اعمال کے سبب سے۔ یہی وجہ تھی کہ پولس نے رسول نے فریسیوں سے اتفاق نہ کیا۔ بلکہ یروشلیم کی کونسل میں نامختون کلیسیاؤں کے اس مسئلے کو بیان کیا۔

سیلاس کپرس کا باشندہ تھا اور رومی شہری تھی، اور رومی شہریت کا یہ فائدہ تھا کہ وہ رومی حکومت کے ماتحت رہنے والے کسی بھی شہر میں جا سکتے ہیں، اسی لئے پہلے مشنری سفر میں لے جانا مناسب سمجھا۔ اب دوسرے سفر پر بھی پولس نے برنباس کو ساتھ لے جانا چاہا لیکن اُس نے مرقس کی حمایت کی کہ

اُسے ساتھ لے جائیں لیکن پولس نے برنباس سے اتفاق نہ کیا یوں برنباس مرقس کے ہمراہ اُن سے علیحدہ ہو گیا اور اُسے لے کر کپرس کو روانہ ہوا۔

مرقس نے پہلے مشنری سفر کی مشکلات کو برداشت کرنا نہ چاہا لہذا اُس نے پمفیلیہ میں پولس اور برنباس سے کنارہ کر لیا اور واپس یروشلیم لوٹ آیا۔ تاہم مرقس پطرس کا کاتب تھا۔ اور مرقس کا انجیلی بیان اسی کے ہاتھوں سے پطرس نے لکھوایا۔ جب پطرس شہید ہوا تو وہ روم میں منادی کر رہا تھا۔ اور مرقس کی انجیل پطرس کے کہنے پر مرقس نے لکھی تھی۔

مرقس نے بعد ازاں بہت خدمت کی اور اُس نے اسکندریہ میں کلیسیا قائم کی اور وہاں خداوند کے پاک نام کی منادی کی۔ پطرس کی خدمت کی طرح اُس کی خدمت بھی کافی مضبوط اور موثر تھی۔ اسی لئے اُس نے بڑی محنت اور وفاداری سے کلیسیا قائم کی۔

پولس کرنتھیوں کے پہلے خط میں اور گلٹیوں کے خط ان کلیسیاؤں کی حوصلہ افزائی کرتا ہے۔ اب یروشلیم کی کونسل کے بعد پولس دراصل کونسل کی طرف سے جاری کئے گئے خط کے وسیلہ سے کلیسیاؤں کی حوصلہ افزائی کرنے جا رہا تھا۔ سیلاس اور یہوداہ نے اس خط کے بارے میں بیان کیا اور جو کونسل میں طے پایا وہی باتیں انطاکیہ کی کلیسیا کو زبانی باتیں بھی بیان کیں۔

پولس کا پیغام کلیسیاؤں کے لئے نہایت خوشی اور شادمانی کا تھا۔ پولس ان کلیسیاؤں کا پیامبر تھا۔ اُس نے یسوع مسیح کے وسیلہ سے نجات کا پرچار ان کلیسیاؤں میں کیا۔

پھر وہ دربے اور لُستہ میں بھی پہنچا۔ تو دیکھو وہاں تیمتھیس نام ایک شاگرد تھا۔ اُس کی ماں تو یہودی تھی جو ایمان لے آئی تھی مگر اُس کا باپ یونانی تھا۔ (اعمال 1:16)

دربے اور لُستہ میں پولس اور برنباس پہلے مشنری سفر میں منادی کر چکے تھے۔ جب پولس نے وہاں منادی تو لوگ اُس کے متاثر ہوئے اور انہوں نے پولس اور برنباس کو اپنے دیوتا ہونے کا درجہ دیا اور اُن کے لئے قربانی کرنا چاہا۔ وہاں اُن کی ملاقات ایک نوجوان شخص تیمتھیس سے ہو۔ پہلے مشنری سفر میں اُس نے یسوع مسیح کو قبول کر لیا تھا اور وہ اس علاقے نہایت نیک نام تھا۔ تیمتھیس کی ماں یہودی اور نانی یہودی تھیں۔ لیکن اُس کا باپ یونانی تھا۔

وہ لُستہ اور اکنیم کے بھائیوں میں نیک نام تھا۔ (اعمال 2:16)

تیمتھیس کا باپ یونانی تھا جبکہ اُس کی ماں اور نانی یہودی تھیں۔ اور وہ دونوں شریعت کے احکامات کی پیروی کرتی تھیں اور اُن پاک نوشتوں سے واقف تھیں۔ جن کی تربیت انہوں نے تیمتھیس کو بھی دی۔ اپنی ماں کی وجہ سے بھی یہودی شریعت پر عمل پیرا تھا۔ ایمان کے اعتبار سے وہ یہودی تھا۔ وہ خود بھی ایماندار تھا اور اُس کی ماں بھی ایماندار تھی۔ یوں وہ لُستہ اور دربے کے لوگوں میں نیک نام تھا۔ اکنیم میں کافی تعداد میں یہودی رہتے تھے۔

پولس نے چاہا کہ یہ میرے ساتھ چلے۔ پس اُس کو لے کر اُن یہودیوں کے سبب سے جو اُس کے نواح کے تھے اُس کا ختنہ کر دیا کیونکہ وہ سب جانتے تھے کہ اُس کا باپ یونانی ہے۔ (اعمال 3:16)

تیمتھیس کا باپ یونانی تھا۔ اُس کا ختنہ نہیں ہوا تھا۔ ایمان کے اعتبار سے وہ یہودیت کا پیروکار تھا۔ نا
مختون لوگوں میں وہ بطور ایماندار زندگی بسر کرتا تھا۔ تاہم یہودیوں کے نزدیک وہ مختون ایماندار
نہیں تھا۔ بطور مسیحی تو اب اس کا ختنہ کروانا کوئی ضروری نہیں تھا کیونکہ نجات کا انحصار ظاہری
کاموں پر نہیں۔ لیکن اُس کے نواح میں بہت سے یہودی رہتے تھے۔ اور وہ ایمان کے اعتبار سے
کٹر قسم کے تھے۔ پس اُس کے ایماندار ہونے کی وجہ سے کوئی وجہ نہ تھی کہ اُس کا ختنہ کیا جائے
مض یہودیوں کو دکھانے کے لئے اُس کا ختنہ کر دیا گیا۔ تاکہ یہودیوں کے ٹھوکر کا باعث نہ ہو۔ کیونکہ
یہودی اُس کے بارے میں جانتے تھے کہ وہ نا مختون ہے۔ پولس کے پاس اس کی ایک عملی وجہ تھی
۔ یوں اُس نے مناسب سمجھا کہ تیمتھیس کا ختنہ کر دیا جائے۔ تاہم تیمتھیس کی ماں اور نانی کی وجہ سے
اُسے یہودی خیال کیا جاتا تھا۔ تاہم شرعی اعتبار سے پورے طور پر یہودی ہونے کا درجہ پانے کے لئے
اُس کا ختنہ ضروری تھا۔ خوشخبری کی منادی کے نقطہ نظر سے پولس نے تیمتھیس کا ختنہ کیا اگرچہ
نجات پانے کے لئے ضروری نہ تھا۔ کیونکہ وہ خود بھی کہتا ہے کہ وہ یونانیوں کے لئے یونانی بنا اور
یہودیوں کے لئے یہودی۔

تیمتھیس کے ختنے کا تعلق علمِ الہی سے نہیں تھا بلکہ یہ عمل دکھاوا تھا۔ پولس نے یہ عملی قدم ایک
روایت کے طور پر اٹھایا۔ کیونکہ گلیتوں کی کلیسیا کو پولس نے اس بارے میں لکھا کہ نجات کا انحصار
ختنہ پر نہیں ہے۔ نجات کے لئے یسوع مسیح پر ایمان لانا ضروری ہے تاہم اُن عقائد اور رسوم سے
گریز کرنا ضروری ہے جو خدا کی ذات اور اُس کی احکام کی نفی کرتے ہیں۔

پولس نے تیمتھیس کے ساتھ یہ عمل لوگوں کو بتا کر کہا۔ تاکہ ان میں کسی کو بھی اُس کی ایمان پر شک نہ ہو۔ پولس ربّی تھا اسلئے اُسے یہ اختیار تھا کہ وہ ایسا کر سکے۔ یوں اکنیم کے ایمانداروں میں اس کے کردار کو سراہا گیا۔ پولس کا یہ خیال تھا کہ ایسا کرنے سے اب یہودی اُس کے پیغام کو سنیں گے اور نومرید اُس کے سبب سے ٹھوکر نہیں کھائیں گے۔ یہ عمل پیامبر کے تحفظ کے لئے نہیں تھا بلکہ اُس پیغام کی وسعت اور اثر پذیری کے لئے تھا جو تیمتھیس نے لوگوں کو دینا تھا تاکہ لوگ نجات پائیں۔

نجات تو خدا کا مفت عطا کردہ تحفہ ہے۔ جسے کسی بھی چیز کے عوض خریدا نہیں جا سکتا بلکہ خدا اسے اپنے فضل سے عطا کرتا ہے۔

یہ یسوع مسیح کی صلیب کا معیار ہے جو اُسے تکتے ہیں وہ بچ جاتے ہیں یسوع مسیح کی صلیبی موت ہمارے لئے گراں قدر ہے اور نجات کا ذریعہ۔ یسوع مسیح کی موت اور اُس کی قیامت کے ہم گواہ ہیں۔ کیونکہ اُس کا کفارہ ہمارے لئے نجات کا سبب ہے۔ بے شک ہم گنہگار ہیں اور ہمیں اُس کے نام سے اپنے گناہوں کا اقرار کر اپنے گناہوں کی معافی حاصل کرنے کی ضرورت ہے۔

پس پولس نے تیمتھیس کی خدمت میں سے وہ سب رکاوٹیں ختم کر دی جن سے اُس کی خدمت میں رکاوٹ پیدا ہو سکتی تھی۔ یہ یہودیوں میں خدمت کے لئے نہایت موثر تھا۔ یہ عمر میں پولس

سے بہت چھوٹا تھا اسلئے پولس کے معاون کے طور پر اُس کے ساتھ خدمت کرتا تھا اور پولس اُس کی نصیحت کرتا اور اُسے سکھاتا تھا کہ کیسے وفاداری سے خداوند کی خوشخبری دے۔

اور وہ جن جن شہروں میں سے گزرتے تھے وہاں کے لوگوں کو وہ احکام عمل کرنے کے لئے پہنچاتے جاتے تھے جو یروشلیم کے رسولوں اور بزرگوں نے جاری کئے تھے۔ پس وہ کلیسیائیں ایمان میں مضبوط اور شمار میں روز بروز زیادہ ہوتی گئیں۔ (اعمال 16:4-5)

اس آیت میں لوقا پولس رسول کی خدمت کی رپورٹ پیش کر رہا ہے۔ اعمال کی کتاب رسولوں کی خدمت کا مجموعہ ہے۔ اس مشنری سفر میں رسولوں نے اُن علاقوں کا بھی دورہ کیا جہاں پولس نے پہلے خدمت کی تھی اور بنیادی مقصد اُن قوانین اور احکام سے آگاہ کرنا تھا جس کا فیصلہ یروشلیم میں منعقدہ کونسل میں ہوا تھا۔ کونسل میں سب بزرگ اور رسول جمع تھے اور یروشلیم بھی اس کونسل کی کاروائی سے آگاہ تھی۔ یروشلیم سے شروع کر کے گلتیبہ اور دوسری نامختون کلیسیاؤں میں ان احکام کے بارے میں بتایا گیا۔ اس کا مقصد کلیسیا میں یگانگت پیدا کرنا تھا تاکہ سب لوگ ایمان کے لحاظ سے متفق اور ایک دوسرے کی رفاقت میں رہیں۔ یوں انہوں نے خدا کی محبت کو لوگوں پر ظاہر کیا تاکہ سب لوگ خداوند کے فضل پر بھروسہ کریں۔

پس رسولوں کی خدمت سے کلیسیا روز بروز تعداد میں بڑھتی جاتی اور ایمان میں مضبوط ہوتی جاتی تھی۔ یہ کلیسیا کے حق میں نہایت خوشی کی بات تھی۔ اس آیت میں پولس اور سیلاس کی خدمت

اس علاقہ میں پوری ہوتی ہے۔ کیونکہ لوقا یہاں رسولوں کی کامیابی کا بیان یوں کرتا ہے کہ وہ کلیسیائیں ایمان میں مضبوط اور شمار میں روز بروز زیادہ ہوتی گئیں۔

اب یوحنا مرقس اُن کا مددگار نہیں تھا کیونکہ برنباس اور مرقس اُن سے الگ ہو کر کپرس کو روانہ ہو گئے تھے۔ لیکن اُن کے روانہ ہونے کے بعد سیلاس کا انتخاب کیا گیا کیونکہ پولس نے مناسب جانا کہ وہ اُس پر بھروسہ کر سکتا ہے کہ اُس کے ساتھ خدمت کے لئے روانہ ہو۔ یوں وہ خداوند کی گواہی اور اُس کے نام کی خوشخبری دینے کو روانہ ہوئے۔

تیمتھیس نے پولس کے وسیلہ سے پہلے مشنری سفر میں خداوند کو قبول کیا تھا اور اُس کے ماں اور نانی بھی ایمان لائی تھیں یوں وہ پولس کا روحانی فرزند ٹھہرا۔ تیمتھیس کے نام پہلے خط میں اُس کے اچھے ایمان کا اظہار کیا گیا ہے اور پولس نے اُس کی ایمان کو سراہا ہے۔ اور دوسرے خط میں اُس کی مشکلات میں خدا کی قدرت کو ظاہر کیا ہے۔

رسول اب اکنیم میں تھے، یہ شہر افسس مغرب میں واقع تھا۔ افسس قدیم دنیا کا عظیم شہر تھا۔ اس کے جنوب میں پمفیلیہ تھا جہاں پولس اور برنباس پہلے بشارتی سفر میں گئے۔ پس وہ ان علاقوں کا سفر کرتے ہوئے کلیسیاؤں کو مضبوط کرتے گئے۔

یوں یہ تینوں مبشر لکائیہ کے شہروں میں گزرتے تھے تو کلیسیاؤں کو وہ احکام پہنچاتے جاتے تھے جو یروشلیم کے رسولوں اور بزرگوں نے جارے کئے تھے۔ یوں رسول ان کلیسیاؤں کو آگاہ کر رہے تھے کہ

جہاں تک نجات کا تعلق ہے ، صرف ایمان ضروری ہے۔ ختنہ یا شریعت کی پابندی کو نجات کی شرائط کے طور پر ساتھ نہیں لینا چاہئے۔ حرامکاری کی ممانعت سارے ایمانداروں کے لئے اور ہر زمانے کے لئے ہے۔ لیکن غالباً یہ بات غیر قوم سے ایمان لانے والوں کو خاص طور پر یاد دلانی جاتی تھی کیونکہ یہ گناہ کو اُن کو اکثر تنگ کرتا تھا۔ بٹوں کی قربانی اور گلا گھونٹے ہوئے جانوروں، اور لہو کو کھانے کی ممانعت ہے۔ اسلئے نہیں کہ یہ نجات کے لئے ضروری ہے بلکہ اس لئے کہ یہودیوں اور غیر قوم ایمانداروں کے درمیان رفاقت و شراکت میں کوئی رکاوٹ نہ ہو۔

کرتھیوں کے نام پہلے خط میں بھی ان احکامات پر روشنی ڈالی گئی ہے۔ پس ان آدمیوں کی خدمت کے نتیجہ میں کلیسیائیں ایمان میں مضبوط اور شمار میں روز بروز زیادہ ہوتی گئیں۔

اور وہ فروگیہ اور گلٹیہ کے علاقہ میں سے گزرے کیونکہ رُوح القدس نے اُنہیں آسیہ میں کلام سنانے سے منع کیا۔ (اعمال 6:16)

فروگیہ اور گلٹیہ کا علاقہ بڑا سر سبز و شاداب تھا۔ اس آیت میں ایک بات بڑی حیرانگی کی ہے کہ پاک رُوح نے آسیہ میں کلام سنانے سے منع کیا۔ یہ پاک رُوح کا حکم تھا۔ انطاکیہ اور افسس کے بعد یہ نہایت اہم جگہ تھی یہ تجارتی صوبہ تھا۔ اس صوبہ کی مصنوعات دوسرے علاقوں اور صوبوں کو بھیجی جاتی تھیں۔ انطاکیہ جیسے اہم شہروں میں خوشخبری کی منادی کی گئی۔ لیکن پاک رُوح نے بالخصوص اس صوبے میں کلام کی خوشخبری دینے سے منع کیا۔

ہوسکتا ہے کہ اس صوبے کے کچھ حالات سازگار نہ ہوں کیونکہ خدا بھی یہی چاہتا تھا کہ رسول آئینی طریقہ سے اس صوبے میں داخل ہوں۔ رسولوں کی بشارتی حکمت عملی میں رُوح القدس ہدایت اور رہنمائی اور نگرانی کرتا ہے۔ فروگیہ اور گلٹیہ کے علاقوں میں کلیسیاؤں کا دوبارہ دورہ کرنے کے بعد انہوں نے آسبہ کے صوبے میں جانے کی صلاح کی۔ یہ علاقے مغربی ایشیائے کوچک میں ہیں۔ مگر رُوح القدس نے انہیں منع کیا۔ ہمیں اس کی کوئی خاص وجہ معلوم نہیں۔

خداوند انہیں رُوح القدس کی ہدایت سے ایک اور سمت جانے کا حکم دیا اور انہوں نے ایسا ہی کیا۔ اُن کے پاس رویا تھی اور اُن کا مقصد سارے جہاں میں انجیل کی منادی کرنا تھا۔ جیسے ہی پاک رُوح نے ہدایت کی کہ آسبہ میں نہ جائیں انہوں نے فوراً اپنی راہ تبدیل کی دوسری طرف رُخ کیا۔

اور انہوں نے موسیٰ کے قریب پہنچ کر بتونہ میں جانے کی کوشش کی مگر یسوع کے رُوح نے انہیں جانے نہ دیا۔ (اعمال 7:16)

فروگیہ اور گلٹیہ کے علاقے سے ہوتے ہوئے وہ شمال مغرب کو چلے گئے اور موسیٰ کے علاقے میں آئے۔ دراصل یہ آسبہ کے صوبے میں شامل تھا۔ لیکن وہاں انہوں نے منادی نہ کی کیونکہ رُوح القدس نے ہدایت کی کہ وہ آسبہ میں کلام نہ سُنائیں۔ یوں وہ موسیٰ سے ہوتے ہوئے بتونہ میں آئے۔ چونکہ یہ صوبہ آسبہ کے علاقے تھے پس خداوند نے انہیں وہاں کلام کرنے نہ دیا۔

اعمال کی کتاب میں اب تک یہ پہلی آیت ایسی درج ہوئی جس میں پاک رُوح کے بارے میں یسوع کا رُوح کے الفاظ استعمال ہوئے ہیں۔ تاہم اس کا بنیادی مقصد یہ ہے کہ خدا نے انہیں منع فرمایا۔ دراصل اس سارے مشنری کام میں پاک تثلیث پورے طور پر دخل اندازی کر رہی ہے۔ اور وہ رسولوں کی نگہبانی اور رہنمائی کر رہی ہے۔ رسولوں نے بتونہ میں جانے کی کوشش کی مگر یسوع کے رُوح نے انہیں وہاں جانے سے منع کیا۔

لُستہ سے بتونہ کا سفر بڑا طویل سفر تھا، جب رسولوں نے وہاں جانا چاہا تو خداوند نے انہیں وہاں جانے منع کر دیا۔ یوں اتنے طویل سفر کی ساری محنت رائیگاں گئی۔ لیکن انہوں نے رُوح القدس کی تابعداری کی اور وہاں جانے سے باز رہے۔ وجہ یہ ہے کہ خداوند نے پطرس کو ان جگہوں میں کلام سنانے کے لئے استعمال کیا۔ پطرس نے پہلا عام خط اسی علاقے کی کلیسیاؤں کو لکھا۔

پس یسوع مسیح کے رُوح نے پولس اور سیلاس کو ان علاقوں میں خدمت کرنے سے منع کیا۔

پس وہ موسیہ سے گزر کر تروآس میں آئے۔ (اعمال 16:8)

یہ نام ایک علاقے اور شہر دونوں کے لئے استعمال ہوتا ہے۔ یہ ایشیائے کوچک کے شمال مغربی علاقے میں رومی صوبہ آسیہ کے بارڈر کے ساتھ منسلک تھا۔ شہر کا پورا نام اسکندریہ تروآس ہے۔ یہ مكدونیه اور آسیہ کے درمیان ایک بندرگاہ تھی جہاں تجارتی جہاز ٹھہرتے تھے۔

یہ وہ شہر ہیں بعد ازاں جدید زمانہ میں استنبول اور بعض اور دوسرے شہروں کے نام سے جانے جاتے ہیں۔ تروآس شہر ایشیائے کوچک کے مشہور شہر ٹرائے (Troy) کے ساتھ واقع تھا۔ رسولوں کو بتونہ سے تروآس تک آنے میں پانچ دن لگے۔ رسولوں کا یہاں آنے کا مقصد خداوند کے نام کی منادی کرنا تھا۔ کیونکہ خداوند آسیہ میں کلام سنانے سے منع کیا تھا کہ یہاں کسی شخص کو خوشخبری نہ سنائیں۔ تروآس یونان میں داخلے لئے ایک مرکزی جگہ تھی۔

یہ نہایت اچھی جگہ تھی یہاں پہلے ہی کچھ ایماندار موجود تھے۔ کیونکہ جن لوگوں نے عیدِ پنتی کوست کا تجربہ کیا تھا اُن میں سے بعض لوگ پہلے ہی اس جگہ کا دورہ کر چکے تھے۔ اور بعض یہودی ایماندار بھی یہاں کے رہنے والے تھے جنہوں نے یسوع مسیح کو قبول کر لیا تھا۔ اُن کے دلوں میں خداوند کا خوف تھا یوں وہ اپنی زندگیوں سے خداوند کے نام کو عزت اور جلال دیتے تھے۔ اس طرح جہاں کہیں رُوح القدس رسولوں کو ہدایت کرتا تھا وہ جاتے اور خداوند کے نام کی خوشخبری دیتے تھے۔

اور پولس نے رات کو رویا میں دیکھا کہ ایک مکدنی آدمی کھڑا ہوا اُس کی منت کر کے کہتا ہے کہ پار اُتر کر مکدنیہ میں آ اور ہماری مدد کر۔ (اعمال 9:16)

رسول تروآس میں تھے۔ اب یہاں سے اُنہیں ہدایت ملی کہ وہ مکدنیہ میں جائیں۔ مکدنیہ یونان کا مشہور ترین شہر تھا۔ پولس نے رات کو رویا میں دیکھا کہ ایک شخص کھڑا ہے اور وہ پولس سے

درخواست کرتا ہے کہ ہمارے پاس آ اور ہماری مدد کر۔ یہ رویا تھی جو پولس نے دیکھی پولس ابھی تک وہاں نہیں گیا تھا، لیکن خدا نے یونان کے لئے دروازہ کھولا کہ وہاں خوشخبری کا کلام سنایا جائے۔

اُس کے رویا دیکھتے ہی ہم نے فوراً مکدنیہ میں جانے کا ارادہ کیا کیونکہ ہم اس سے یہ سمجھے کہ خدا نے انہیں خوشخبری دینے کے لئے ہم کو بلایا ہے۔ (اعمال 16:10)

مکدنیہ یونان کا شمالی حصہ ہے۔ اور تروآس سے مغرب کی جانب ہے مکدنیہ کو نجات کی خوشخبری کی ضرورت تھی۔ مکدنی آدمی یونان کی نمائندگی کر رہا تھا۔ اور مدد کے لئے پکار یورپ میں خوشخبری کے لئے تھی۔ رویا سے پولس نے جان لیا کہ یہ خدا کا حکم ہے۔ یہ آیت ۹ ویں آیت کی تشریح ہے کہ خداوند نے خوشخبری کے لئے یورپ جانے کا حکم دیا کہ اب خوشخبری سے یورپ میں پہنچے۔

یقیناً پولس کی بلاہٹ یہی تھی کہ وہ اُن لوگوں تک پہنچے جہاں ابھی خوشخبری نہیں سنائی گئی اور لوگوں کو خداوند کے جیتے۔ پس رسول کلیسیا کو قائم کرنے کے لئے بڑھتے جا رہے تھے۔ یہ رویا پولس کے لئے ایک حیرانگی کی بات بھی ہو گی کیونکہ اس سے پہلے اُسے کچھ خبر نہ تھی کہ ایسا کچھ ہونے والا ہے۔ لیکن خدا نے رویا میں دکھایا کہ یونان کے لوگوں کو خوشخبری کی ضرورت ہے تاکہ وہ نجات حاصل کریں۔ آیت میں بھی مذکور ہے کہ خدا نے انہیں خوشخبری دینے کے لئے بلایا ہے۔ یہاں بھی رسول اس بات کے اقرار کرتے ہیں کہ وہ خداوند کی خدمت کے لئے تیار ہیں کیونکہ انہیں اسی کام

کے واسطے پچنا گیا ہے پس انہوں نے خوشخبری کا کام جاری رکھا اور یوں وہ خداوند کی مرضی کے مطابق خوشخبری کا کلام سناتے گئے۔

یہ پہلا موقع ہے جب لوقا نے یہاں آیت میں لفظ ”ہم“ استعمال کیا۔ لفظ ”ہم“ استعمال کرنے سے وہ اپنے آپ کو خوشخبری پھیلانے کے لئے بطور مختار پیش کر رہا ہے۔ اور خوشخبری کے اس کام میں اپنے حصہ کا بیان کر رہا ہے۔ کیونکہ مکدنیہ کے سفر پر روانہ ہونے کے لئے لوقا بھی اُن کے ساتھ شامل ہو گیا۔ اسلئے یہاں لوقا لفظ وہ کی بجائے ہم استعمال کرتا ہے۔ اس کے بعد تمام تر واقعات کا وہ چشم دید گواہ ہے۔

مرقس تو پہلے مشنری سفر میں تھا اور اُس نے زیادہ تر یہودی علاقوں میں ہی خدمت کی تھی اور پمفیلیہ سے وہ واپس یروشلیم لوٹ گیا تھا۔ دوسرے مشنری سفر پر پولس اُسے ساتھ لے جانے پر متفق نہ ہوا تھا۔ پس مرقس کی خدمت کا زیادہ تر حصہ یہودیوں میں کی گئی خدمت سے منسلک ہے۔

پولس کی خدمت کا زیادہ تر حصہ غیر قوموں میں منادی سے متعلق ہے۔ وہ ہر وقت اپنی بلاہٹ پر قائم رہتا ہے۔ وہ خداوند اپنے خدا کا وفادار خادم ہے۔ کلیسیاؤں کو قائم کرنے کے لئے حوالے سے وہ ایک تاریخی شخصیت ہے۔ جس نے سفر اور زندگی کی دوسرے مشکلات کے باوجود خداوند کی خوشخبری کا کام کیا۔

پس تروآس سے جہاز پر روانہ ہو کر ہم سیدھے سمتراکے میں اور دوسرے دن نیاپلس میں آئے۔

(اعمال 11:16)۔

سمتراکے ایک جزیرہ نما جگہ ہے۔ نیاپلس جانے کے لئے سمتراکے ٹھہرنے کی ایک جگہ تھی۔ مکدنیہ میں جاتے وقت پولس اور اُس کے ساتھیوں نے کچھ دیر یہاں آرام کیا۔ اس کا لاطینی نام سمتراسے ہے لیکن یونانی میں اس کو سمتراکے کہتے ہیں۔ کیونکہ نیاپلس کا براہ راست سفر طویل تھا پس انہوں نے نیاپلس پہنچنے سے پہلے سمتراکے رکننا مناسب سمجھا۔

اور وہاں سے فلپی میں پہنچے جو مکدنیہ کا شہر اور اُس قسمت کا صدر اور رومیوں کی بستی ہے اور ہم چند روز اُس شہر میں رہے۔ (اعمال 12:16)

رسول تروآس سے جہاز پر روانہ ہوئے پہلی رات جزیرہ سمتراکے میں رُکے۔ اس کے بعد نیاپلس پہنچے۔ جو تروآس سے تقریباً ۱۲۰ میل کے فاصلے تھا۔ پولس اور دوسرے ساتھی رسولوں کے لئے نیاپلس نئی جگہ تھی۔ اس کے اردگرد تقریباً ۱۵ شہر اور تھے۔ نیاپلس کا فاصلہ فلپی کے علاقے سے ۱۰ میل کی مسافت پر تھا۔ فلپی بڑی نہایت اہم جگہ ہے جہاں آگے چل کر ہمیں نہایت اہم کہانی کا پتہ چلے گا کیونکہ رسولوں نے بہت زیادہ کام کیا اور بہت سے لوگوں کو شخبری سنائی۔

قیصر اوگوستس کے زمانہ میں یہاں ایک بستی تعمیر کی گئی۔ یہ رومیوں کے لئے ہر طرح کی آرایش و زیبائش سے مزین کالونی تعمیر کی گئی تھی۔ روم سے قیصر روم اپنی حکومت کے ماتحت لوگوں پر حکمرانی

کرتا تھا۔ قیصرِ روم کی اجازت سے جو حکومتی کالونیاں بنائی جاتی تھیں۔ اُن میں رومی قوانین نافذ کئے جاتے تھے اور وہی ان کالونیاں میں رہائش پذیر ہوتے تھے جو قیصر کے خیر خواہ ہوتے تھے۔ جس میں بطور مملکت کے شہری اور قیصر سے مراعات حاصل کرنے کی بنا پر قیصر کی پرستش بھی کی جاتی تھی۔

جن علاقوں میں پولس اور اس کے ہم خدمت ساتھی خدمت کے لئے آئے تھے یہ علاقے دراصل رومی حکومت کے ماتحت تھے۔ اور تقریباً ایک صدی پہلے رومی حکومت نے ان علاقوں کو تسخیر کیا اور ان پر اپنا تسلط قائم کیا تھا۔ فلیپی نام کی یہ بستی بھی رومیوں نے قائم کی تھی۔ یہ رومی بستی رومی حکمرانوں کے ماتحت تھی اور قیصر کے خیر خواہ اور رومی شہری اس کالونی میں رہائش اختیار کرنے کا حق رکھتے تھے۔

پولس، تیمتھیس، سیلاس اور لوقا مکدنیہ کے شہر فلیپی میں آئے۔ اور وہاں منادی کی غرض سے چند دن رہے۔ اس شہر میں تین مختلف کہانیاں ملتی ہے۔ اور یہ ان لوگوں کے بارے میں ہی جنہوں نے یسوع مسیح کو قبول کیا۔ اور پہلی کہانی کا آغاز سبت کے دن سے ہوا۔

پولس کا دوسرا مشنری سفر کافی طویل ہے۔ اس مشنری سفر کے دوران پولس نے کلیسیاؤں کو خطوط بھی لکھے۔ اس مشنری سفر میں اُس نے ایک عظیم کلیسیا تھسلونیکے کی بنیاد رکھی۔ اس کے علاوہ فلیپی، کرنتھس اور اٹھینے کی کلیسیا میں قائم کیں، یوں اس دورہ میں ایک اور عظیم خدمت پولس رسول نے انجام دی۔

اور سبت کے دن شہر کے دروازے کے باہر ندی کے کنارے گئے جہاں سمجھے کہ دُعا کرنے کی جگہ ہوگی اور بیٹھ کر ان عورتوں سے جو اکٹھی ہوئی تھیں کلام کرنے لگے۔ (اعمال 13:16)

رسول سبت کے دن شہر سے باہر گئے۔ یہاں جو دُعا کی جگہ کے لئے یونانی لفظ استعمال ہوا ہے، یہ لفظ یہودی عبادت خانہ کے لئے بھی استعمال ہوتا ہے۔ عظیم مورخ فائیلو اور یوسیفنس نے بھی عبادت خانہ کے لئے اصطلاح دُعا کی جگہ استعمال کی ہے۔ بنیادی طور پر یہ عبادت خانہ دُعا کی جگہ تھی لیکن خدا کا گھر ہونے کی نسبت سے یہ اور بھی بڑی بات انمول جگہ ہے۔

پولس اور لوقا نے کئی ایک جگہوں کا دورہ کیا لیکن یہ واحد جگہ ہے جس کے لئے بالخصوص لفظ رومی بستی استعمال ہوا ہے۔ رومی قوانین کے ماتحت لوگوں کو اجازت تھی کہ وہ ایک دوسرے شادی بیاہ کر سکتے ہیں۔ آیت میں سبت کا بھی ذکر آیا ہے اس کا مطلب ہے کہ فلپی کے علاقے میں یہودی بھی رہتے تھے۔ پولس اور اُس کے دوسرے مددگار ساتھ بستی کے دروازے سے باہر گئے۔ اس کے مطلب ہے کہ پہلے وہ اس بستی کے اندر تھے اور رومیوں میں انجیل کی منادی کر رہے ہوں گے۔ اور یہودی چونکہ زندہ خدا کے پیروکار ہیں اسلئے وہ قیصر پرستی سے مشتئی تھے۔

چونکہ رسول کچھ دن فلپی میں رہے۔ یہاں کوئی عبادت خانہ نہیں تھا۔ اسلئے سبت کے دن انہوں نے سوچا کہ کہیں عبادت کی جگہ انہیں مل جائے۔ مگر پولس اور اُس کے ساتھیوں نے خیال کیا کہ کچھ

یہودی سبت کے دن شہر کے دروازہ کے باہر ندی کے کنارے جمع ہوتے ہیں وہ اُس جگہ پہنچے تو دیکھا کہ کچھ عورتیں دُعا مانگ رہی ہیں۔

رسول وہاں جمع ہونے والی خواتین کے ساتھ مخاطب ہوئے اور اُن سے کلام کرنے لگے۔

اور تھواتیرہ شہر کی ایک خدا پرست عورت لُدیہ نام قرمز نیچنے والی بھی سُنتی تھی۔ اُس کا دل خداوند نے کھولا تاکہ پولس کی باتوں پر توجہ کرے۔ (اعمال 16:14)

لُدیہ ان خواتین میں ایک بنیادی کردار کی حیثیت رکھتی ہے۔ یہ خدا پرست خاتون تھی۔ کُرنیلیس بھی خدا پرست اور خدا کے خوف میں زندگی گزارنے والا شخص تھا۔ یہودی لوگ جہاں کہیں بھی جاتے خداوند خدا کی پرستش کرتے اور ہر ممکن کوشش کرتے کہ اگر عبادت خانہ تعمیر کیا جائے تو یہ بہتر ہے تاکہ خدا کے نام کو عزت اور جلال دیں۔

کُرنیلیس اگرچہ غیر قوم تھا تو بھی اُس زندہ خدا کی خوشنودی کے لئے خیرات کرتا تھا۔ یوں خدا نے حضور اُس کی خدا پرستی قبول ہوئی اور خداوند کے خوف میں رہنے کے باعث خدا نے انہیں نجات بخشی۔

لُدیہ بھی خدا پرست خاتون تھی۔ وہ قرمزی رنگ کا کپڑا نیچنے کی وجہ سے قرمز نیچنے والی کہلاتی تھی۔ مکدنیہ خواتین کی آزادی کے لئے اچھا شہر تھا۔ یہاں اسی لئے خواتین شہر کے دروازے کے باہر اکٹھی

موجود تھیں۔ لوقا بیان کرتا ہے کہ خدا نے اُس خدا پرست خاتون کا دل کھولا تاکہ پولس کی باتوں پر توجہ کرے۔

خواتین کے ساتھ جب پولس رسول نے کلام کیا تو سب سے زیادہ اثر لُدیہ پر ہوا۔

جس دروازہ سے رسول باہر نکلے اُسی سمت یہودی لوگ اکثر دُعا کے لئے جمع ہوتے تھے۔ عبادت خانہ کے لئے کوئی تعمیر شدہ عمارت نہیں تھی۔

اس سے پہلے جہاں عبادت خانہ کا ذکر آیا ہے وہاں ہمیں مردوں کا گروپ نظر آتا رہا ہے۔ لیکن پہلی دفعہ ایسا دیکھنے میں آ رہا کہ کسی جگہ یہودی خواتین موجود ہیں اور وہ ندی کے کنارے بیٹھی ہوئی تھیں۔ یہودی بوقت ضرورت اس ندی کا پانی استعمال کرتے تھے۔ یہودی روایت میں چلتے ہوئے پانی کو پاک تصور کی جاتا تھا۔ یہاں کوئی عمارت نہ ہونے کی وجہ سے وہ کھلے ماحول میں بیٹھی تھیں۔

لُدیہ بنیادی طور پر غیر قوم تھی لیکن کُرنیلیس کے طرح اُس کا دل بنی اسرائیل کے خدا کی طرف متوجہ تھا یوں لُدیہ زندہ خدا پر ایمان رکھتی تھی اور یہودی ایمان میں شامل ہو گئی تھی اُس کا آبائی تعلق تھواتیرہ شہر سے تھا وہاں سے وہ فلپی آ گئی تھی۔ تھواتیرہ نہایت مشہور جگہ تھی اور اس کا ذکر ہمیں مکاشفہ کی کتاب میں ملتا ہے ، یہ کلیسیا اُن سات کلیسیاؤں میں سے ایک تھی جن کو یوحنا عارف کی معرفت پیغام موصول ہوا۔

قرمزی کپڑا پہننا اس کا کاروبار تھا یوں وہ نہایت اچھی خاصی آمدنی حاصل کر لیتی تھی۔ وہ یہودیت سے کافی متاثر تھی اور اکثر یہودی خواتین کے ساتھ مل کر خدا کے پاک نام کو عزت اور جلال دیتی تھی۔ تاہم یہودی اس وقت سیاسی اعتبار سے رومیوں کے ماتحت تھے اور ان علاقوں پر بشمول یروشلم رومیوں کا قبضہ تھا۔

لدیہ خدا پرست خاتون تھی۔ اور خداوند کے احکام پر دل لگانے والی تھی اُس کے دل میں خدا کا خوف تھا۔ وہ دولت مند تھی۔ وہ بہت وسیع پیمانہ پر کاروبار نہیں کرتی تھی بلکہ اس کا چھوٹا سا کاروبار تھا۔ تاہم کافی بہتر تھا۔ اور وہ اپنے کام سے مطمئن تھی۔

لدیہ کے دل میں خدا کا خوف تھا اور جب پولس اُس کے ساتھ مخاطب ہوا تو خدا نے اُس کا دل کھولا۔ جب پولس نے کلام کیا تو وہ خدا کا کلام سنتے ہی یسوع مسیح کی طرف مائل ہونے لگی۔ اُسے خدا کا مکاشفہ ملا۔ اور خدا نے اپنا بھید اُس پر کھولا۔

اُس کی دلچسپی اور توریت اور یہودی شریعت میں تھی اور اُن باتوں پر عمل کرتی تھی جن کا ذکر شریعت میں کیا گیا ہے۔ جب پولس نے کلام کی خوشخبری دی تو اُس نے قبول کیا۔ یقیناً پولس نے یسوع مسیح کی خوشخبری دی اور خدا نے اُس کا دل کھولا۔ پولس نے سب جمع شدہ خواتین کے ساتھ کلام کیا۔ یونسی اُس نے خدا کا کلام سنا اُس نے دل سے خدا کا کلام قبول کیا۔

وہ غیر قوم تھی اُس کا باپ رومی تھا۔ لیکن اُس نے اپنی عقل اور ایمان سے بنی اسرائیل کے خدا کو قبول کر لیا تھا۔ وہ اُسی خدا کی عبادت کرتی تھی۔ جب پولس کے وسیلہ سے اُس نے خوشخبری سنی تو وہ ایمان لائی۔ خوشخبری کو قبول کرنے اور ایمان لانے کے وہ ابتدائی کلیسیا کا حصہ بن گئی۔

یہ ایک اچھا قدم تھا جو لدیہ نے اُٹھایا۔ اور نہ صرف خود اپنے گھرانے کو بھی اس نجات کے لئے قائل کیا۔ یوں اُس کی پہچان اب بطور مسیحی ہونے لگی۔ اُس نے دل سے یسوع مسیح کو قبول کیا۔

اس کے بعد لدیہ پولس رسول کی خدمت میں نہایت اچھی مددگار ثابت ہوئی۔ اسی طرح فلپیوں کی کلیسیا سے بھی پولس رسول نے اُمید کی کہ ایک دوسرے کے مددگار بنیں تاکہ خوشخبری پھیلے اور خداوند کا کلام ترقی کرے۔

اگرچہ لدیہ خاتون رکن تھی تو بھی اُس نے خوشخبری کو بھید کو سب سے پہلے اپنے خاندان کو بتایا اور وہ اس خوشخبری کا حصہ بنے۔ اُس خوشخبری کا قبول کرنے اور ایمان لانے کے بعد بہت سے دفعہ پولس رسول کی خدمت کے لئے اُس کی مالی مدد کی۔ تاکہ وہ اور بھی خوشی اور دلیری سے خداوند کا کلام پیش کرے۔

پس پولس رسول کا یہ مشنری سفر بڑا کامیاب تھا اور خداوند اُسے اپنے جلال کے لئے استعمال کر رہا تھا۔

اور جب اُس نے اپنے گھرانے سمیت بپتسمہ لیا تو منت کر کے کہا کہ اگر تم مجھے خداوند کی ایماندار بندی سمجھتے ہو تو چل کر میرے گھر میں رہو۔ پس اُس نے ہمیں مجبور کیا۔’’ (اعمال 16:15)

لدیہ بھی کُر نیلیس کی طرح غیر قوم خاتون تھی۔ اور جس طرح پطرس کُر نیلیس کے ہاں گیا۔ اسی طرح پولس بھی ایک غیر قوم خاتون کے ہاں جا رہا تھا۔ اگرچہ خداوند کے کلام نے اُس پر اثر کیا لیکن ابھی وہ اُن احکام کی پابند نہیں ہوئی تھی جن کے بارے میں یروشلیم کی کونسل میں فیصلہ ہوا تھا۔ یہودیت مذہب تو اُس نے قائل ہو کر اختیار کیا تھا۔ لیکن ابھی چونکہ وہ یہودیوں کے لئے غیر قوم ہی تھی۔

تاہم وہ خدا کے خوف میں رہتی اور یہودی خواتین کے ساتھ زندہ خدا کی تمجید کرنا پسند کرتی تھی۔ یہودی خواتین بھی اس کی حوصلہ افزائی کرتی تھیں۔

جب وہ ایمان لائی تو یسوع مسیح کے نام پر بپتسمہ لیا اور رسولوں سے منت کی کہ اُس کے گھر میں ٹھہریں۔ یوں اُس نے اُن کی خدمت کرنا چاہا۔ جس طرح پطرس کُر نیلیس کے گھر گیا اسی طرح رسول بھی لدیہ کے گھر میں داخل ہوئے۔

کُر نیلیس اور لدیہ کے واقعہ میں ایک بڑا فرق ہے۔ یہ وہ حکم تھا جو دراصل یسوع مسیح کی طرف سے ملا تھا کہ وہ شہر شہر اور گاؤں گاؤں نجات کو خوشخبری دیں۔ تاکہ انجیل کے وسیلہ سے آزادی اور نجات حاصل کریں۔ یہ کوئی آسان کام نہیں تھا بلکہ انتہائی کٹھن اور مشکل ترین کام تھا لیکن جب

خداوند کا رُوح اُن میں تھا۔ تو وہ اُس کی تابعداری کرتے تھے اور جہاں کہیں جانے سے خداوند انہیں منع کرتا وہ نہیں جاتے تھے لیکن جس جگہ جانے اور کلام کی ہدایت ملتی وہاں خوشخبری پھلاتی تھی۔

پس اتنی بڑی نجات حاصل کرنے کے بعد اُس نے رسولوں کو مجبور کیا کہ اُس کے گھر چلیں۔ اور خداوند یسوع مسیح کے فضل کے وجہ سے اُس نے گھرانے سمیت دلی محبت کا اظہار کیا اور انہیں گھر میں رہنے کی دعوت دی۔ پس وہ لدیہ کے گھر میں گئے اور اُس گھر میں ٹھہرے۔

اس باب میں مذکور تین کہانیوں میں یہ پہلی تھی جس میں کسی نے یسوع مسیح کو قبول کیا اور یوں لدیہ ایمان لائی۔ پہلے بھی ہم کہہ چکے ہیں کہ یہ غیر قوم خاتون تھی اور یہودیت میں کافی دلچسپی رکھتی یوں وہ خدا سے ڈرتی تھی۔ لیکن جب ایمان لائی تو خداوند کو قبول کیا اور ایماندار مسیحی بن گئی۔

خداوند خدا نے خوف نے اُس کے دل کھولا اور جلد تیار کیا اور اُس کے لئے بھی ایسا ممکن ہوا کہ وہ نجات پائے۔ اور اُس نے فوراً اپنے ایمان کا ردِ عمل بھی ظاہر کیا کیونکہ اُس نے ایمان لا کر اور بپتسمہ لے کر رسولوں کو اپنے گھر میں داخل ہونے اور ٹھہرنے کی دعوت دی۔ اُس نے رسولوں کی خدمت کے وسیلہ سے نجات کے حصول پر خوشی کا اظہار کیا۔

رسول مشنری خدمت کے لئے روانہ ہوئے تھے اور خداوند انہیں اپنے جلال کے لئے استعمال کر رہا تھا پس انہوں نے ان یہودی خواتین کو کلام سنایا اور اُن میں سے لدیہ جو پیدائشی طور پر غیر قوم

تھی اور ایمان کے اعتبار سے یہودیت کی قائل تھی اور خدا کے خوف میں زندگی گزارتی تھی ایمان لائی۔

جب رسولوں نے خدمت کا ارادہ کیا تو رُوح کی ہدایت سے جہاں کہیں خداوند نے انہیں بھیجا انہوں نے خداوند کے نام کی منادی۔ اور بہت سے لوگوں کو خداوند کے جلال کے جیتا۔ اس باب میں مذکور تینوں کہانیوں میں سے یہ پہلی ہے جس کے بارے میں لوقا نے بیان کیا ہے۔

لدیہ کے لئے یہ بڑی خوشی کی بات تھی کیونکہ اس رومی بستی میں پانچ ہزار تک گھر آباد تھے۔ اور اس میں لدیہ نے سب سے پہلے خداوند کو اپنا نجات دہندہ قبول کیا۔ فلیسی شہر نہایت اہم ترین شہر تھا کیونکہ نیاپلس سے مکدنیہ میں داخلہ اس رومی بستی کے ذریعہ سے ہوتا تھا۔ یہاں سے تھسلنیکے کی کلیسیا میں بھی داخلہ آسان تھا۔

پولس رسول نے لدیہ کو ایمان لانے اور نجات پانے پر تسلی دی اور وہ اس بات پر نہایت خوش تھے۔ یہاں بھی رسولوں نے خوشخبری کا موقع پہلے یہودیوں دیا کیونکہ جب کالونی سے باہر جا کر انہوں نے دُعا کی جگہ ڈھونڈنا چاہا اور وہاں خدا پرست یہودی خواتین کو دیکھا تو یسوع مسیح کے نام کی خوشخبری دی۔

لدیہ کو نجات اعمال کے سبب سے نہیں ملی بلکہ ایمان کے سبب سے۔ اُس نے اپنے ایمان کی سچائی کا ثبوت دینے کے لئے پولس، سیلاس، لوقا اور تیمتھیس کے لئے اپنے گھر کے دروازے کھول دئے۔

جب کالونی کے دروازہ کا ذکر آتا ہے تو پتہ چلتا ہے کہ ماہر تعمیرات کا مرتب کئے ہوئے نقشے کے مطابق یہ کالونی تعمیر کی گئی ہو گی۔ پس رسول شہر سے باہر جا کر دُعا کی جگہ ڈھونڈنے لگے۔

یہ جگہ شہر سے کوئی ایک یا آدھا میل باہر تھی۔ کیونکہ شریعت کے مطابق سبت کے دن ایک خاص مقرر حد سے زیادہ سفر کرنے کی اجازت نہیں تھی۔ یہ جگہ عبادت کے لئے مخصوص تو نہیں تھی اور نہ ہی یہاں کوئی عمارت کھڑی کی گئی تھی لیکن اتنا ضرور ہے کہ یہ جگہ پرسکون اور خداوند کی عبادت کے لئے موزوں تھی۔ ہم وثوق سے نہیں کہہ سکتے تھے کہ باقی یہودی سبت کے دن کیوں یہاں موجود نہیں تھے۔ ان خواتین کے بارے میں ہم یہ رائے بھی قائم نہیں کر سکتے کہ شاید ان یہودی خواتین کی غیر قوم لوگوں کے ہاں شادیاں ہوئیں ہوں گی جس طرح تیمتھیس کے والدہ کی شاد ایک یونانی شخص ہوئی تھی۔ کیونکہ کلام مقدس میں ان کے حسب نسب کے بارے میں کوئی خاص بیان نہیں ملتا۔

جب ہم دُعا کرنے کی جگہ جا رہے تھے۔۔۔۔۔(اعمال 16:16)

یہاں دُعا کرنے کا ذکر اسی سبت کا دن نہیں جب انہوں نے خواتین کو کلام سنایا بلکہ یہ ایک اور دن کا واقعہ ہے۔ کسی اور دن پولس اور اُس کے رفیق کار دُعا کرنے جا رہے تھے۔ پس اُس نے وہاں دُعا کی جگہ جانا نہیں چھوڑا بلکہ وہاں جانا جاری رکھا تاکہ اور لوگوں کو بھی یسوع مسیح کی خوشخبری سنا سکیں۔ پس پہلے کی طرح اس روز بھی وہ شہر سے باہر گئے اور دُعا کرنے کی جگہ جا رہے تھے۔

-- تو ایسا ہوا کہ ہمیں ایک لونڈی ملی جس میں غیب دان رُوح تھی۔ وہ غیب گوئی سے اپنے مالکوں کے لئے بہت کچھ کماتی تھی۔ (اعمال 16:16)

یہ لڑکی نوجوان تھی۔ وہ غیب دان رُوح کے قبضہ میں تھی۔ اور اس رُوح کا کام قسمت کا حال بتانا تھا اور لوگ اُس کے پاس اپنی مستقبل کے بارے میں جاننے کے لئے آتے تھے۔ اس غیب دان رُوح کے بارے میں کہا جاتا تھا کہ یہ رومیوں کے ایک دیوتا پتھائے (Pathay) کی رُوح تھی جو اس لڑکی پر مقرر اُس کے مالکان کی طرف بلائی جاتی تھی۔ اور وہ شخص غیر معبودوں کی پرستش کے لئے کہانت کا کام کرتا تھا۔ یوں اس لڑکی کو اپنے ساتھ شریکِ کار کے طور پر استعمال کرتا تھا۔

پتھائے دیوتا رومی حکومت کی طرف سے قابلِ پرستش دیوتا تھا۔ پتھائے کو قسمت کا دیوتا ہونے کے ناطے معتبر مانا جاتا تھا۔ یوں قیصر روم بھی خود کو دیوتاؤں کا اوتار سمجھتے تھے اسلئے وہ دوسروں کی زندگی اور موت کے لئے کوئی بھی حکم صادر کرنے کے اختیار رکھتے تھے۔

اس کے اس کردار اور عمل کی وجہ سے بہت سے لوگ ان سے متاثر تھے اور ڈرتے تھے یوں وہ اس پر انحصار کرتے تھے۔ اور اپنی فکر مندی کے عالم میں مستقبل کی باتوں کا انکشاف کروانے کے لئے یہاں حاضری دیتے تھے۔ یہ لڑکی غلام تھی۔ اور غیب دان رُوح کے قبضہ میں تھی۔ اور لوگوں کو اُن کی قسمت کا حال بتانے کے لئے غیب دان رُوح کی حاضری دیتی تھی۔ یہ سب کچھ وہ اپنے مالکوں کے کہنے پر کرتی تھی اور انہی کے فائدے کے لئے کرتی تھی۔

اسی طرح کی ایک کہانی پہلے ہم کپرس میں ایک جھوٹے نبی بریسوع نام کے بارے میں بھی پڑھ چکے ہیں۔ وہ یہودی تھا بنیادی طور پر جادو گر تھا۔ اُس کا بھی کچھ ایسا ہی حال تھا جو اپنے فائدہ اور نفع کے لئے کام کرتا تھا۔ پس ہر شخص کوشش کرتا ہے کہ وہ آنے والے وقت کے بارے میں جانے کہ اُس کے ساتھ کیا ہوگا۔ بہت لوگ ان کی باتوں کے قائل تھے اور اُس پر انحصار کرتے تھے یوں اس کے عوض بہت سے روپے انہیں دیتے تھے۔

یہ لڑکی غلام تھی۔ اور غیب دان رُوح اس پر سایہ کرتی تھی۔ اپنے مالکوں کے روزگار کے لئے یہ قسمت کا حال بتاتی تھی۔ اس کے علاوہ بہت سے بدروحیں جو مختلف قسم کے کام کرتی ہیں۔ یسوع مسیح نے بھی اپنی خدمت میں ان سے مقابلہ کیا اور کئی ایک لوگوں میں سے بدروحوں کو نکالا اور انہیں ابلیس کے قبضے سے آزاد کیا۔

علم الشیاطین کے مطابق بدروحیں ابلیس کے کارندے ہیں اور اُن کی ذمہ داریاں اور فرائض ہیں جنہیں وہ اپنی اپنی جگہ پر رہتے ہوئے پورے کرتے ہیں۔ یوں وہ ابلیس کی مرضی پوری کرتے ہیں۔ اور علاقوں اور ملکوں کے لحاظ سے یہ بد ارواح اپنی ذمہ داریاں پوری کرتی ہیں اور لوگوں کو گمراہ کرتی ہیں۔

جب یسوع مسیح نے اپنے ستر شاگردوں کو دو دو کر کے بھیجا اور وہ واپس آئے تو خبر دی کہ بدروحیں تیرے نام چلا تے ہوئے بھاگ جاتی ہیں۔ بے شک یسوع نام میں قدرت ہے۔

اس لڑکی کے ذریعہ سے اور غیب دان روح کے لئے لوگوں کو گمراہ کیا جا رہا تھا اور یوں لوگوں کی توجہ خداوند خدا کی طرف سے ہٹ کر ابلیس اور اُس کے لوگوں کی طرف ہو رہی تھی۔

وہ پولس کے اور ہمارے پیچھے آکر چلّانے لگی کہ یہ آدمی خدا تعالیٰ کے بندے ہیں جو تمہیں نجات کی راہ بتاتے ہیں۔ (اعمال 17:16)

لوقا بیان کرتا ہے کہ وہ لڑکی ہمارے اور پولس کے پیچھے چلی آئی۔ یہاں لوقا پھر اپنے آپ کو شامل کرتا ہے۔

وہ لڑکی رسولوں کا پیچھا کرتی چلی آتی ہے اور ان کے پیچھے آتے ہی چلائی ہے۔

اُس لڑکی کا چلّانا یہ تھا کہ یہ آدمی خدا کے بندے ہیں، اُس کی خدمت کرتے اُس کے نام کی منادی کرتے ہیں۔ یہ لڑکی اُس خدا کا بیان کر رہی ہے جو قادرِ خدا ہے اور ہر ایک چیز کا خالق ہے اور وہی مالک ہے۔ یہ وہ خدا ہے جسے غیر قوم لوگ بھی اپنا خدا مانتے ہیں نہ صرف یہودیوں بلکہ رومی اور یونانی بھی اُس کی تلاش کرتے ہیں اور اُسے اپنا نجات دہندہ تسلیم کرتے ہیں۔

وہ خدا سب سے بڑا ہے۔ وہی عزت اور بزرگی اور تعریف اور ستائش کے لائق ہے۔ تقریباً سب غیر قوم لوگ بنی اسرائیل کے خدا یہواہ کے بارے میں جانتے تھے اور وہ تاریخ سے بھی واقف تھے کہ وہ کس قدر زور اور قدرت والا خدا ہے جو اپنا جلال ظاہر کرتا ہے۔

یہ لڑکی اُسی خدا کے رسولوں کے کا پیچھا کرتی ہے۔ اور اُن کے پیچھے پیچھے چلائی ہوئی کہتی ہے کہ بندے خدا تعالیٰ کے پیٹے ہیں۔ رسول اُس وقت اکیلے نہ تھے بلکہ ارد گرد کافی لوگ اور بھی تھے۔ لوگوں کو گزر یہاں سے عام تھا۔ یہ رومی علاقہ تھا بہت سے رومی سپاہی بھی وہاں موجود تھے۔ اور بہت سے شعبہ ہائے زندگی سے تعلق رکھنے والے وہاں موجود تھے۔ یہ کالونی اٹلی کی حکومت کے ماتحت تھی یعنی قیصرِ روم اس پر حکمرانی کرتا تھا اسلئے یہاں قیصر کے خیر خواہ اور رومی حکومت کے بہت سے لوگ بھی تھے۔ بالخصوص رومی سپاہی اور فوجی عہدیدار۔

پس رسولوں کے پیچھے آتے ہوئے وہ سرِ عام اُن کے پیچھے پیچھے چلاتے ہوئے آئی۔ لیکن وہ خدا کے خادم تھے اور دکھوں اور مشکلات کی پرواہ کئے بغیر خداوند خدا کی خدمت کرتے تھے۔ وہ اُس نجات دہندہ خدا کی خدمت کرتے تھے جو روحانی اور جسمانی ہر طرح برکات سے نوازتا ہے۔

رسول اُس خدا کے خدمت کر رہے تھے جو ابدی نجات عطا کرتا ہے اور جسمانی برکات بھی وہی عطا کرتا ہے؛ بے شک خداوند خدا کی نجات کا تجربہ رسولوں نے بھی کیا تھا اور اُن کی نگاہ اُس ابدی میراث پر لگی تھی جو انہیں حاصل ہوگی۔ پس رسول اُس حقیقی خدا سے واقف تھے۔

اناجیل میں تو بدروہیں خود یسوع مسیح سے ڈرتی ہوئے کہتے ہیں کہ یہ خدا تعالیٰ کا بیٹا ہے اور پھر یہ کہ کیا تو ہمیں وقت سے پہلے ہلاک کرنے آگیا۔ بے شک خداوند یسوع مسیح کا اختیار بدروہیں پر ہے۔ بدروہیں یسوع مسیح سے واقف تھیں اور اُس کے بارے میں جانتی تھیں کہ یہ خدا کا بیٹا ہے۔

اور یہ کہ وہ عدالت کریگا اور عدالت کا سارا اختیار یسوع مسیح کے پاس ہے۔ وہ قدرت رکھتا ہے۔ وہ غالب آیا۔

اور یہ بد رُو حیں یقیناً یسوع مسیح کے بھجے ہوئے رسولوں سے بھی واقف تھیں۔ جو یسوع مسیح کے نام پر چار کر رہے اور نجات کی خوشخبری دے رہے تھے۔ وہ نجات خوشخبری اور یسوع مسیح کی قیامت کی خوشخبری ہر ایک کو دے رہے تھے۔

پولس، لوقا، تیمتھیس اور سیلاس باقاعدہ طور پر یسوع مسیح کے نام کی خوشخبری دے رہے تھے۔ اور بہت سے لوگ اُس پر ایمان لا کر نجات حاصل کر رہے تھے۔

وہ بہت دنوں تک ایسا ہی کرتی رہی آخر پولس سخت رنجیدہ ہوا اور پھر کراُس بدروح سے کہا کہ میں تجھے یسوع مسیح کا نام سے حکم دیتا ہوں کہ اس میں سے نکل جا، وہ اسی گھڑی نکل گئی۔

(اعمال 16:18)

یہ بدروح گرفتہ لڑکی کئی دنوں سے رسولوں کا تپچھا کرتی اور یہی کہتی رہی۔ آخر پولس کو یہ بات پسند نہ آئی۔ پس اُس نے وہی کہا جو یسوع مسیح اپنی خدمت کے دوران کہا کرتا تھا۔ نہ تو پولس نے جادوئی فارمولا استعمال کیا اور نہ کوئی ترکیب استعمال کی۔ نہ کسی قسم کی لعنت کی۔ صرف حکم دیا جس طرح یسوع مسیح بھی اپنی خدمت کے دوران دیتا اور بدروحیں چلا تے ہوئے بھاگ جاتی تھیں۔ پس رسولوں نے بھی یسوع مسیح کے نقش قدم کی پیروی کی۔

رسول بدروحوں کے کام اور ان کے اقسام اور افعال سے واقف تھے اور یقیناً وہ یسوع مسیح کی خدمت سے بھی واقف تھے اور اس کے خدمت دوران ہونے والے معجزات کو بھی جانتے تھے اور پھر سب سے بڑھ کر اُس اختیار کو جو یسوع مسیح اُن بدروحوں پر رکھتا ہے اور وہ اُس سے ڈرتی تھیں۔ پس اس اختیار سے رسول بھی واقف تھے اور اس اختیار کو انہوں نے بھی استعمال کیا۔

یہ لڑکی جو ابلیس کے قبضہ میں تھی جہاں جہاں رسول جاتے تھے اکثر اُن کے پیچھے آکر چلاتی تھی۔ کہ یہ آدمی خدا تعالیٰ کے پیٹے ہیں جو تمہیں نجات کی راہ بتانے آئے ہیں۔ اور وہ بہت دنوں تک ایسا ہی کرتی رہی۔ اُس کا کہنا سچ تھا لیکن پولس جانتا تھا کہ بدروحوں کی گواہی قبول کرنا درست نہیں۔ لیکن اس کے برعکس وہ لڑکی کی اس حالت پر افسردہ تھے۔ پولس دل ہی دل میں نہایت رنجیدہ تھا کیونکہ ابلیس نے لڑکی کی زندگی کو بہت دکھی کیا ہوا تھا۔

پولس نے اس لڑکی کی نجات کی بھی فکر کی کیونکہ ابلیس اُس دکھ دیتا ہے اگرچہ اُس کے مالک اس سے فائدہ اٹھا رہے تھے کیونکہ یہ اُن کا کاروبار تھا۔ اور غیب دان روح کے ذریعہ سے وہ لڑکی کو استعمال کرتے تھے کہ لوگوں کو قسمت کا حال بتائے۔ لیکن پولس رسول جو نجات کا پیامبر تھا اُس نے لڑکی کی زبوں حالی کو دیکھا۔ اور پولس ابلیس کے اس حرکت سے بھی رنجیدہ تھا اور لڑکی کو نجات بھی پولس کے ردِ عمل سے ممکن ہو گئی۔ پس پولس یسوع مسیح کے نام سے اُس پر غالب آیا۔

یہ بات جو بدروح کہہ رہی تھی بالکل درست تھی لیکن یوں اس کے پرچار سے لوگوں کی سوچ میں بڑی تبدیلی آئے گی۔ اور وہ اس بدروح کو اور زیادہ قبول کرنے لگیں گے کہ اس کی معرفت ہمیں نجات کی خبر دینے والوں کے بارے میں علم ہوا۔ پس پولس نے اس بات سے اتفاق نہ کیا کہ بدروح اُن کے آنے کا پرچار کرے۔

یہ غیر قوم لوگوں کے لئے درست بات نہ تھی کیونکہ اس بدروح کے پیچھے لوگوں کے ذہن میں اُس دیوتا کا تصور تھا جو قدرت رکھتا ہے۔ اور وہ اُس کی مانتے تھے اور وہ رومیوں کے نزدیک نہایت قابلِ احترام دیوتا تھا۔ یوں اُس کی گواہی کا مطلب کا مطلب رومیوں کے دیوتا کی نشاندہی کرنا اور اُسے درست قبول کرنا تھا۔ جبکہ خداوند یسوع مسیح خود قدرت رکھتا ہے۔ اور سب چیزیں اُس کے وسیلہ سے خلق ہوئی ہیں۔ یوں وہ نجات کا بانی اور ہر ایک چیز کا خالق اور مالک ہے وہی اکیلا قادر ہے۔

پس پولس نے اس بات کو جانا اور سمجھا اور اُس کی گواہی پر اکتفا نہ کیا بلکہ سخت رنجیدہ ہوا۔ تاکہ بدروح کے سارے اختیار اُس کے سارے منصوبے کا خاتمہ کر دیا جائے۔

لیکن اُس کے مالکوں کی کمائی کا انحصار اس پر تھا۔ وہ تو یہ نہیں چاہتے تھے کہ کبھی ایسا ہوا لیکن پولس نے اس لڑکی کی زندگی اور نجات کی فکر کی۔ اور ابلیس کو اپنا مخالف ہی جانا، اُس کی گواہی کی وجہ سے پولس نے ذرا بھی اُس کی پر بھروسہ نہ کیا بلکہ سراسر نامناسب سمجھا۔

پولس رسول اور لوقا اور دوسرے رفیقِ کار بھی یسوع مسیح کی خدمت اور اختیارِ کُل سے واقف تھے اور ایمان رکھتے تھے کہ یسوع مسیح کی قدرت رکھتا ہے اور وہ عزت اور جلال اور بزرگی کے لائق ہے۔

پس پولس نے اُس لڑکی کی طرف توجہ کی اور پھر کر اُس رُوح سے کہا میں تجھے یسوع مسیح کے نام سے حکم دیتا ہوں اس میں سے میں نکل جاؤ اسی گھڑی نکل گئی۔

یوں پولس رسول کے وسیلہ سے اُس لڑکی نے بدروح سے آزادی اور نجات حاصل کی اور اُس لڑکی کی زندگی میں تبدیل واقع ہوئی۔ اور وہ نیا مخلوق بن گئی۔ لیکن یہ سارا نقصان کے مالکان کے لئے تھا۔ جو اُس کے وسیلہ سے لوگوں کو حیران کرتے اور کمائی کرتے تھے۔

جب اُس کے مالکوں نے دیکھا کہ ہماری کمائی کی اُمید جاتی رہی تو پولس اور سیلاس کو پکڑ کر حاکموں کے پاس چوک میں کھینچ لے گئے۔ اور انہیں فوجداری کے حاکموں کے آگے لے جا کر کہا کہ یہ آدمی جو یہودی ہیں ہمارے شہر میں بڑی کھلبلی ڈالتے ہیں۔ اور ایسی رسمیں بتاتے ہیں جن کو قبول کرنا اور عمل میں لانا ہم رومیوں کو روا نہیں۔ (اعمال 16:19-21)

جب اُس لڑکی کے مالکوں نے دیکھا کہ اب اُن کی کمائی کا ذریعہ جاتا رہا تو وہ بہت غضب ناک ہوئے۔ کیونکہ وہ اس کے ذریعہ سے اپنا روزگار حاصل کئے ہوئے تھے۔ اور بہت سے لوگوں کو گمراہ کئے ہوئے تھے۔

اب یہ لڑکی آزاد ہو گئی تھی لیکن اس کی آزادی پر شکرگزاری اور خوشی کرنے کی بجائے اُس کے مالکو
ں کو سخت غصہ آیا۔ کہ ہماری کمائی کی امید جاتی رہی ہے۔

پس وہ پولس اور سیلاس کو پکڑ کر حاکموں کے پاس لے گئے۔ ایک مفسر بیان کرتا ہے کہ جب پولس
اور سیلاس کو پکڑ کر چوک میں لے گئے تو انہوں نے وہاں اُن پر یہ الزام لگایا کہ یہ غیر آئینی مذہب
کا پرچار کر رہے جس کی رومی حکومت کی طرف سے کوئی اجازت نہیں ہے۔ یہاں رسولوں کا مشنری
پیغام اور بھی واضح ہونے جا رہا تھا۔ اور وہ بے خوف تھے کیونکہ جانتے تھے کہ خداوند اُن کے ساتھ
ہے اور پھر یہ کہ خوشخبری کے لئے ان دکھوں کو برداشت کرنا ضروری ہے۔

اس مشنری سفر میں یہ پہلا موقع ہے جب پولس اور سیلاس کو مخالفت کا سامنا کرنا پڑا اور لوگ ان
کی مخالفت میں نہایت سخت گیر تھے۔ یہ چوک جہاں پولس اور سیلاس کو لے کر گئے یہ شہر کے بیچ
میں تھا۔ انہیں حاکموں کے سامنے حاضر کیا گیا۔ یہاں لفظ حاکموں استعمال ہوا ہے۔ کسی بھی رومی
کالونی میں دو حاکم یعنی مجسٹریٹ منتخب کئے جاتے تھے جو عموماً آئینی معاملات کو کنٹرول کیا کرتے
تھے۔ یہ اس رومی کالونی کا انچارج تھے اور رومی حکومت کی طرف سے انہیں یہ عہدہ ملا تھا۔

یہی صورت حال یسوع مسیح کے ساتھ بھی پیش آئی تھی جب یسوع مسیح کی پیشی تھی اور رومی گورنر
پیلاطس کے سامنے اُسے حاضر کیا گیا تھا۔ جب پیلاطس نے یسوع مسیح میں کوئی آئینی گناہ نہیں پایا

تو اُس نے اُسے چھوڑ دینا چاہا۔ لیکن سردار کاہنوں نے اُسے کہا کہ اگر تُو اُسے چھوڑ دے تو قیصر کا خیر خواہ نہیں۔ پس اس بات نے اسے مجبور کیا کہ وہ یسوع مسیح کے لئے موت کا پروانہ جاری کرے۔

یہ لوگ بھی چونکہ رومی تھے اور انہوں نے اس بات اپنے لئے ڈھال بنایا۔ اور رسول چونکہ یہودی تھے۔ پس انہوں نے اس مسئلے کو کھلبلی ڈالنا کہا۔ اور یہ توقع کی کہ مجسٹریٹ اُن پر رومی شہریوں کو تنگ کرنے کا مقدمہ جاری کریں۔

یوں وہ رومی لوگ رسولوں کے بارے میں یہ بات ثابت کرنے پر تلے ہوئے تھے کہ وہ غیر آئینی مذہب کا پرچار کر رہے ہیں جو قیصر کے ہاں قابلِ قبول نہیں ہے۔

اور پہلا الزام جو رسولوں پر لگایا گیا وہ یہ کہ یہ یہودی ہیں۔ اور چونکہ یہودی قیصر پرستی سے منکر تھے۔ پس یہ پہلی بات ہی کسی حد تک رسولوں کو سزا جاری کرنے کی طرف جا رہی تھی۔ اور دوسری بات مذہبی نہیں بلکہ قانونی تھی کہ یہ ہمارے درمیان کھلبلی ڈالتے ہیں۔

دو مجسٹریٹ تھے اور دو ہی رسول تھے جنہیں پیش کی گیا اور ان کے خلاف یہ مقدمہ تھا کہ یہ یہودی اور غیر آئینی مذہبی رسومات اور ایمان کا پرچار کر رہے ہیں۔ جنہیں قیصر کے ہاں قبول نہیں کیا جاتا۔ ان کا موقف یہ تھا کہ یہ رومی کالونی ہے۔ اور یہ لوگ یہودی ہیں۔ یوں اُن کا خیال تھا کہ انہیں سزا دی جائے۔ اگرچہ وہ پہلے بھی یہودی مذہب اور اُن کے عقائد سے واقف تھے تاہم وہ یہ بھی

جانتے تھے کہ وہ واحد خدا کی پرستش کرتے ہیں انہیں رومیوں کے دیوی دیوتاؤں سے کوئی سروکار نہیں اور نہ ہی وہ ان کی پرستش کریں گے۔ اس بنیادی فرق سے تو وہ پہلے ہی واقف تھے۔

لیکن ان کو غضب ناک کرنے والی بات اُس لڑکی سے میں بدروح کو نکالنا تھا، جسے یسوع مسیح کے نام سے نکالا تھا اور وہ یسوع مسیح کے نام سے خلاف تھے۔ وہاں جتنے لوگ وہ ان پر جھپٹے اور انہیں کھینچ کر شہر کے چوک میں لائے وہ ابھی اُنکے خلاف ہو گئے۔ اور انہیں حاکموں کے سامنے پیش کیا۔ اور یہ ہجوم اور جتنے لوگ ان کے ساتھ تھے وہ سب اس بات کے گواہ بھی تھی کہ واقعی انہوں نے ایسا کیا ہے۔ یوں وہ لوگ رسولوں کے خلاف ہو گئے۔ اور ان پر الزام لگانے کے وہ قیصر کے خیر خواہ نہیں، وہ رومی قانون کے خلاف ہے اور رومی شہریوں کو تنگ کر رہے ہیں۔

اور عام لوگ بھی متفق ہو کر ان کی مخالفت پر آمادہ ہوئے اور فوجداری کے حاکموں نے ان کے کپڑے پھاڑ کر اُتار ڈالے اور بینت لگانے کا حکم دیا۔ (اعمال 22:16)

لوگ بڑھا چڑھا کر ان پر الزام لگانے لگے بنیادی طور پر یہ الزام ہے کہ یہ یہودی ہیں اور کھلبلی ڈالتے ہیں۔ یعنی رومی طرزِ زندگی کو خراب کرتے ہیں۔ نتیجہ یہ ہوا کہ فوجداری کے حاکموں نے ان کے کپڑے پھاڑے اور بینت لگانے کا حکم دیا۔ پولس اور سیلاس کو پہلے تو خوب بینت لگائے گئے۔ پھر قید خانہ میں ڈالا گیا۔ رومی طرزِ زندگی کو خراب کرنے کا بہانہ کر کے انہیں نے حاکموں سے انہیں سزا دلوائی۔

یوں رسولوں پر طرح طرح کے الزام عائد کر کے انہیں مذہبی اور معاشرتی دونوں لحاظ سے مجرم قرار دیا گیا اور انہیں سزا کا حکم ہوا۔ عوام اور اُس لڑکی کے مالکان بھی پولس اور سیلاس کے خلاف تھے اور یقیناً پولس اور سیلاس کی اس سزا پر خوش بھی تھے۔

اور بہت سے بینت لگوا کر انہیں قید خانہ میں ڈالا اور داروغہ کو تاکید کی کہ بڑی ہوشیاری سے اُنکی نگہبانی کرے۔ اُس نے ایسا حکم پا کر اُسے اندر کے قید خانہ میں ڈال دیا اور اُن کے پاؤں کاٹھ میں ٹھونک دئے۔ (اعمال 16:23-24)

پولس اور سیلاس کو قید خانہ میں ڈال دیا گیا۔ اور اب وہ قیدی تھی۔ مجسٹریٹ چونکہ آئینی اور سیاسی رہنمائی تھے اسلئے اُن کے حکم کی تابعداری کی گئی اور رسولوں جرم بھی قبول کر لیا گیا اور انہیں ماحول خراب کرنے کا ذمہ دار ٹھہرایا گیا، نتیجتاً ان پر سزا کا حکم جاری کیا گیا۔

پہلے انہیں سزا دی گئی انہیں بینت لگائے گئے اس کے بعد انہیں قید خانہ میں بند کر دیا گیا۔ جیل کے داروغہ کو یہ حکم دیا گیا کہ وہ ان دونوں کو بڑی حفاظت سے بند کریں۔ اور ان کی نگہبانی کریں۔ یہ کوئی عادی مجرم نہ تھا بلکہ غیر علاقے کے لوگ اور حاکموں کے لئے اجنبی تھے۔ پس ان کی سزا ان کے اوپر خصوصی نگہبانی کا حکم جاری کیا گیا۔ اور عام مجرم کی نسبت زیادہ ذلیل و رسوا کیا گیا۔

رسولوں کی سزا محض ستایا جانا نہ تھا بلکہ حاکموں نے اُن کے کپڑے پھاڑ کر اُتار ڈالے۔ اور پھر انہیں بینت لگوائے۔ اور قید میں بھی بڑی حفاظت کے ساتھ بند کیا گیا بلکہ پاؤں میں کاٹھ میں ٹھونک دئے۔

رسول ان دکھوں کو خداوند کے جلال کے لئے برداشت کر رہے تھے اور یوں وہ خداوند کے نام کو عزت اور جلال دے رہے تھے۔ وہ نجات یافتہ تھے اور خدمت کے لئے بلائے گئے تھے پس وہ ان سب دکھوں کو برداشت کرنے کے بھی قابل تھے جو انہیں مسیح یسوع کے لئے اُٹھانے تھے۔ اور اب وہ برداشت کر رہے تھے۔ لیکن اپنی اس زندگی میں بھی خوش تھے۔

بظاہر ہمیں پولس اور سیلاس بے یارو مددگار نظر آرہے ہیں لیکن خداوند اُن کے ساتھ تھا۔ اور اُن کی حفاظت کر رہا تھا۔ خداوند ہر طرح کے حالات اور مسافتوں میں اُن کے ساتھ تھا۔ وہ شب و روز اُن کی حفاظت کر رہا تھا۔ جب ہم خداوند خدا کے حضور میں وفاداری سے چلتے ہیں تو وہ ہمیں سرفرازی عطا کرتا اور ہمیں مشکلات بچاتا اور محفوظ رکھتا ہے۔

کبھی کبھار مشکلات میں ہماری سمجھ میں نہیں آتا کہ ہم کیا کریں لیکن خدا ہمارے ساتھ رہتا اور ہماری مدد کرتا ہے، یوں ہماری زندگی سے اُس کا نام عزت اور جلال پاتا ہے۔

یہ خدا کی مرضی تھی کہ پولس اور سیلاس بتونیہ میں کلام نہ سُنائیں۔ پس خدا نے انہیں فلیں میں جانے کا موقع دیا اگرچہ انہوں نے مشکلات اُٹھائیں انہیں دکھ دیا گیا لیکن پھر بھی انہوں نے خداوند

کا کلام وفاداری سے اُن لوگوں تک پہنچایا۔ نتیجتاً لُدیہ ایمان لائی اور اُس بدروح گرفتہ لڑکی کی نے بھی نجات پائی۔

یہ رسولوں کی کامیابی تھی کہ انہوں نے دو لوگوں کی نجات کے لئے کام کیا۔

اب رسول قید خانہ میں ہیں اور فلیپ جیل کے داروغہ کو حکم دیا گیا کہ وہ بڑی حفاظت سے پولس اور سیلاس کو قید خانہ میں بند رکھے۔

یہ غیر قوموں میں رسولوں کی خدمت کے زبردست کامیابی ہے۔ اگرچہ مختلف طرح سے ہماری زندگی میں مشکلات اور پریشانیاں آتی ہیں لیکن خداوند ہماری مدد کرتا ہے اور وہ سنبھالتا ہے۔

آئیں ہم دُعا کریں:

اے خداوند خدا! ہم تیرا شکر ادا کرتے ہیں تیرے زندہ کلام کے لئے جس کے وسیلہ سے ہم برکت پاتے ہیں۔ تیرے بے حد اور عظیم محبت کے لئے بھی تیری تعریف کرتے ہیں۔ تیرے کلام کے سبب سے ہماری زندگیوں میں تبدیلی آتی ہے، تیرے زندگی بخش کلام کے لئے تیرے شکر گزار ہیں۔ وہ سب جو تیرے پاس آنے چاہتے ہیں اور تیری تلاش میں ہیں اُن کی زندگیوں کو چھو۔ اور اُن کے دلوں کو پاک کر۔ اُنہیں اُن کے گناہوں سے آزاد کر اور اپنے جلال سے منور کر دے۔ اپنی شخصی زندگی کے لئے بھی تیرے مشکور ہیں تُو نے ہمیں اپنی نجات عطا کی ہے۔ ہم تجھ سے برکت چاہتے ہیں، ہم چاہتے ہیں تیرے ساتھ چلیں اور تیری رفاقت میں بڑھیں۔ ہماری مدد کر۔ تاکہ تیرے عرفان میں

ترقی کریں۔ اور ہماری زندگیوں سے تیرا نام عزت اور جلال پائے۔ ان سبھوں کو بھی برکت دے جو تجھ سے جدا ہیں تاکہ تُو اُن پر رحم کرے اور وہ تجھ پر ایمان لائیں۔ بخش دے کہ ہم تیرے خدمت کریں۔ تیرے نام کو تعریف اور تمجید ہماری زندگیوں سے ہوتی رہے۔ ہم تیری مدح سرائی کریں کیونکہ تو ہمارا خالق خدا ہے۔ جو تیری خدمت میں وفادار ہیں ان کو بھی برکت عطا کر۔ تاکہ تیری رفاقت خوشی اور شادمانی حاصل کریں۔ ہم تیرے بیٹے اپنے خداوند یسوع مسیح کی عزت اور تعظیم کرتے ہیں۔ یسوع مسیح کے نام میں آمین!